

London, 5.10.1941.

Østfronten. Hitler vet at Moskva må falle før han tar Kaukasus. Han forbereder derfor en ny offensiv for å nå Moskva før vinteren. Stillingen rundt Leningrad er stadig gunstig. Tyskerne graver seg ned overalt rundt byen. Som meddelt i går er jernbanen mellom Moskva og Leningrad gjennoppt. På midtfronten har marskalk Timosjenko stadig initiativet. En russisk avdeling har drept 2000 tyskere. Hverken Krim eller Odessa viser en tomme. Det er kraftige russiske motangrep mot det tyske framstøt rettet mot Charkov. Etter to dagars kamp ved Simalikovo (?) er et tysk panserregiment ødelagt. Et annet sted har russene erobret 6 tanks og 17 maskingeværer. Russiske friskarer skaffer tyskerne meget bryderi, blant annet har disse friskarer lagt seg til den stygge uvane å sprede jernbanelinjer, underminere veier og oppsnappe viktige telefonamtaler.

Soviets forsyninger. England og Amerika vet etter konferansen i Moskva hva Sovjet trenger. De to land har nå tatt sypeblikkelige forholdsregler for å få skibet det som trenges. Moskvakonferansen betegnes forsvrig i London idag som et eksempel på meget virkningsfull statsmannskunst. Konferansen viser at Sovjet er kommet over det første sjokk etter overfallet.

Dr. Goebbels uttalte i går ifølge en artikkel som ble lest i tysk kringkasting igårkveld: "Det fins tyskere som lytter på London hver kveld". Denne oppsiktsteknende opplysning ble fulgt av den meddelelse at to personer nylig ble henrettet som følge av denne nedrige forbrytelse. "Jeg kan ikke motsi påstanden fra London om at vi har mistet 3 millioner mann i sitt" fortsatte Goebbels, "for vi har enda ikke regnet ut tapene. Men de er må ikke tro annet enn det som kommer fra Mag!"

Militæren. Engelske fly flyg innatt over Tyskland, Belgia og Frankrike. "Scharnhorst" og "Gneisenau" ble etter bombet. I Norge ble en fabrikk bombet. 3 fly savnes.

I statstid idag ble følgende provisoriske anordning gitt over tillegg til Straffeloven av 22 mai 1902 (ordlydens riktighet kan ikke garanteres):

§ 1. Uten hinder av mil. strl.s § 14 kan dødsstraff idømmes etter krigens opphør.

§ 2. Også tvangsarbeid kan idømmes for disse forbrytelser, se mil.strl 3 del § 23.

§ 3. Når tvangsarbeid er idømt har dette samme virkning som når fengsel er idømt. mil.strl. § 20

§ 4. De i mil. strl. § 12, 2 og 3 nevnte rettigheter kan fradømmes.

§ 5. Denne provvisoriske anordning trer i kraft straks.

Videre ble følgende provvisoriske anordning gitt idag: (Tillegg til o.lc)

§ 1. For forbrytelser mot mil. strl. §§ 8 og 9 kan idømmes dødsstraff. Dødsstraff kommer ikke til anvendelse hvis forbryteren er under 18 år.

§ 2. Tvangsarbeid kan idømmes foruten fengsel og høfte. m.t kat § 7, 9

§ 3. Dette har samme virkning som fengsel. § 20

§ 4. Om noen har forbrutt seg mot mil. strl. §§ 8 og 9, kan de straffes i den alm. borgerlige straffelova § 29, 2 og 3 nevnte rettigheter fradømmes (tap av adg. til å oppnå off. tjeneste og tap av rett til å tjenestgjøre i rikets krigsmakt).

§ 5. Denne prov. anordn. trer i kraft straks.

Aftenposten er blitt en ren naziavis siden Nesse og Kandahl ble skjaltet ut. Redaktsjonen nå er Endsjø og Paus Pausett. Nesse sitter på Grini.

I tilleggenprogrammet idag fortsatte Worm-Müller sin skildring av skurken Terboven. "Den 9 april ga Terboven en enestående sjans til å komme ut av Tyskland for å få benyttet sin evne som bankmann til å temme fremmede kasser. Denne parveny av en kassebedrifter ble valgt av Hitler fordi han var vel føfaren i alt som het utplyndrig. Terbovens appanasje er 100.000 RM. Jeg avslutter Terboven neste uke."

LONDON. 4.10. 1941. Det lørdag sang elevene på Ullern skole, da de skulle
vi nærmere opplyse om vi allerede var vant med. Setfronten. Resultatet av operasjonen på setfronten sist uke
kan opsummeres slik: Det er ikke lenger noen framkutte tyske kiler
og således ingen store russiske styrker som står i fare for å bli om-
ringet, men mindre nye angrep iverksettes. Russene har styrket sine
stillinger i Murmansk. For svrig er det praktisk talt ingen forandringer.
I Østerussavsnittet står russene ved Leningrad-fronten sterke
i slutten av uken enn i begynnelsen. Dags og natt holder fremdeles
stund.- Kijevs motstand er oppgitt, etter at tyskerne har lidt store
tap. På midtfronten raser det mellom Kijev og Charkov et heftig slag,
som stadig tiltar i voldsmotet. Langs byd holdet utbredden av DaJep-
ut, og fronten strekker seg videre langs hovedjernbanelinjen til den
den går over til Krim. Russene viser en forblirret motstand, og tyskerne
er umulik ikke trengt inn på selve halvøya (Krim), men de gjør forsak på
A sende forsterkninger sjøveien. Det russiske kommandørlag innkrenker
seg til å si at stillingen er uforandret, men antaler at 4 Messerschmidt-
maskiner er skutt ned sist uke, mens intet russisk fly er gått tapt.

Times behandler idag i en utferdig artikkel de forskjellige sider ved den britiske utenrikspolitikk. Under den forrige krig foreslokk der en utvikling innen de britiske dominions og kolonier som gradvis gjorde de enkelte land til herrer i sitt eget hus. Den samme linje fulgtes også i mellomkrigstiden. Den nye krig har bevist at Samveldet ikke kan bestå utenfor det kontinentale Europa, og tro det var mulig har vist seg å være en illusjon. Derfor er det også påkrevet at Storbritannia fortsetter sin konstruktive politikk i Europa etter avslutningen av denne krig. Europas oppblomstring etter krigen og Englands oppblomstring må følges at. Den samme konklusjon kommer Times til ved å undersøke de økonomiske og sosiale problemer, og den bestyrkes i sin oppfatning av de innvunne erfaringer. Disse bare sammenløn innen Samveldet må fremses, men handelen med hele verden. Den videre utvikling i dominionene kan ikke oppnås ved å utvide preferansesystemet innenfor Samveldet, der må skje vareutveksling mellom alle land. Times henviser her til Roosevelts parole : frihet framtid. Det må skapes frie markeder. Denne oppgaven må løses i forbrukernes interesse, det må være hovedpunktet i den økonomiske politikk.

Kong Haakon og den tsjekkoslovakiske republikks president, Beneš, har hatt et sammentrøde i London. Kongen uttrykte sin sympati med det tsjekkiske folk i anledning av den bulge av terror som nu går over landet.

Motstanden i de okkuperte land. I Tsjekkoslovakia fortsetter terrorhandlingene, men tyskernes fremferd har ikke greid å stanse motstanden og sabotasjehandlingene. Igår ble (flere) arbeiderledere henrettet. Idag var der 14 henrettelser og 131 arrestasjoner. Arbeiderne ved to store fabrikker har nedlagt arbeidet som protest. - Ogå i Norge fortsetter arrestasjonene. I Steinkjer er 30 arrestert etter et sammenstøt som følge av at tyskerne ved en fabrikk slo på de tyske nyheter: under slagsmålet brukte tyskerne revolverskjeftene til å slå med. - Men motstanden er ikke begrenset til Tsjekkoslovakia og Norge, den anti-

...
heggenhetet og tyre utrosaasjoner skjer daglig. I Ingarn er en jugoslaver
kommet med et sprengt et tykk bokari i løften. --

LONDON 4.10. 1941

Setfronten. Resultatet av operasjonen på setfronten siste uke kan opsummeres slik : Det er ikke lenger noen framskutte tyske kiler og således ingen store russiske styrker som står i fare for å bli omringet, men mindre nye angrep iverksettes. Russerne har styrket sine stillinger i Murmanak. For øvrig er det praktisk talt ingen forandringer. I Østersjøavsnittet står russerne ved Leningrad-fronten sterke i slutten av uken enn i begynnelsen. Dage og Øsel holder fremdeles stand.- Kijevs motstand er oppgitt, etter at tyskerne har lidt store tap. På midtfronten raser det mellom Kijev og Charkov et heftig slag som stadig tiltar i voldsomhet. Lenger syd holder setbredden av Dnjepr ut, og fronten strekker seg videre langs hovedjernbanelinjen til der den går over til Krim. Russerne yter en forbitret motstand, og tyskerne er ennå ikke trengt inn på selve halvøya (Krim), men de gjør forsak på å sende forsterkninger sjøveien. Det russiske kommuniké idag innakrenker seg til å si at stillingen er uforandret, men omtaler at 4 Messerschmidt-maskiner er skutt ned sist uke dsgn, mens intet russisk fly er gått tapt.

Times behandler idag i en utførlig artikkel de forskjellige sider ved den britiske utenrikspolitikk. Under den forrige krig foregikk der en utvikling innen de britiske dominions og kolonier som gradvis gjorde de enkelte land til herrer i sitt eget hus. Den samme linje fulgtes også i mellomkrigstiden. Den nye krig har bevist at Samveldet ikke kan bestå utenfor det kontinentale Europa, å tro det var mulig har vist seg å være en illusjon. Derfor er det også påkrevet at Storbritannia fortsetter sin konstruktive politikk i Europa etter avslutningen av denne krig. Europas oppblomstring etter krigen og Englands oppblomstring må følges at. Den samme konklusjon kommer Times til ved å undersøke de økonomiske og sosiale problemer, og den bestyrkes i sin oppfatning av de innvunne erfaringer. Ikke bare samhandelen innen Samveldet må fremmes, men handelen med hele verden. Den videre utvikling i dominionene kan ikke oppnås ved å utvide preferansesystemet innenfor Samveldet, der må skje vareutveksling mellom alle land. Times henviser her til Roosevelts parole : frihet fra ned. Det må skapes frie markeder. Denne oppgaven må løses i forbrukernes interesse, det må være hovedpunktet i den økonomiske politikk.

Kong Haakon og den tsjekkoslovakiske republikks president, Beneš, har hatt et sammentrede i London. Kongen uttrykte sin sympati med det tsjekkiske folk i anledning av den bølgje av terror som nu går over landet

Motstanden i de okkuperte land. I Tsjekkoslovakia fortsetter terror handlingene, men tyskernes fremferd har ikke greid å stanse motstanden og sabotasjehandlingene. Igår ble (flere) arbeiderledere ~~hjemmede~~ henrettet. I dag var der 14 henrettelser og 131 arrestasjoner. Arbeiderne ved to store fabrikker har nedlagt arbeidet som protest. - også i Norge fortsetter arrestasjonene. I Steinkjer er 30 arrestert etter et sammenstøt som følge av at tyskerne ved en fabrikk slo på de tyske nyheter : under slagonålet brukte tyskerne revolverskjeftene til å slå med. - Men motstanden er ikke begrenset til Tsjekkoslovakia og Norge, den anti-tyske stemning øker overalt. I Paris er 62 arrestert, i iolen er 15 henrettet og nye arrestasjoner skjer daglig. I Ungarn er en jugoslaver hengt fordi han hadde sprengt et tysk bakeri i luften. -

Tyskerne har truet med å okkupere Lombardiet, hvis ikke den anti-tyske opposisjon i Italia absolutt undertrykkes.

Australia har nu i likhet med New Zealand fått en arbeiderregjering. Den nye statsminister, Curtis, uttaler at det australiske folk har bare ett ønske, som blir hans regjerings program, - å oppfylle sine forpliktelser om levering av krigsforsyninger til Samveldet (England).

Den tyske ubåt, U 570, hvis besetning for noen tid siden overgav seg til en britisk flypatrulje i Atlanterhavet, er nå kommet til London.

Det britiske fly som kl. 5 ~~kom~~ mandag morgen 7. sept. nedlandet i Holtekilen ved Oslo, hadde en bestning på 4 mann. To druknet, de to andre ble reddet av en norsk motorbåt. En stor menneskemengde hadde samlet seg på land og hyllet dem med svære ovasjonene, og da de ble kjørt til Bærum sykehus, trengtes en egen bil for å få plass til alle blomstene som folkene hadde ribbet sine hager for. Også på sykehuset var det stor stemning inntil tyskerne kom til stede og fikk satt en stopper for det hele. Den måtte de så engelskmennene bli behandlet på minstegrad i høyeste grad, og en av tyskerne uttalte at han nye heller ville til Russland enn å være lengre blant de brutale nordmannene. De to engelske flyvere var ikke kommet meget til skade.

- Under luftangrepet lørdag sang elevene på Ullern skole, da de skulle gå ned i bombebjelleren, Ja vi elsker og Kongesangen og ropte: "Med ned Gumpen!" Gumpen er elevenes navn på skolans nyutnevnte nazistiske rektor, Inge. Skolen ble stengt og utbetalingen av lærernes lønn stoppet.

Stortinget har i henhold til grunnlovens § 17 og Stortingsbeslutning på Elverum 9.april 1940 utstedt følgende provisoriske ordning om utlendingers erverv av rettigheter i Norge uten samtykke av sin kongen eller den han benyndiger (ordlyden garanteres ikke):

1. Rettigheter i norske selskaper kan ikke uten tillatelse av kongen eller den han benyndiger erverves av personer som ikke er norske statsborgere. Som norske (rettsgyldig) statsborgere regnes ikke personer som har fått sitt norske statsborgerkap etter 9.april 1940.

2. Den som på grunnlag av disse bestemmelser mister sine rettigheter i norsk selskap kan ikke kreve å få tilbake den ytelse han har erlagt.

3. Nemrare bestemmelse gis av vedkommende regjeringsdepartement.

4. Denne ordning trer i kraft straks.

- Ordningen tar, som det vil fortæs, viktige på å gjøre det klart at regjeringen ønsker det for sin plikt å hindre at utenlandske borgere og selskaper erverver viktige økonomiske interesser i Norge uten kontroll fra de lovlige myndighetene side. Spesielt gjøres det oppmerksom på ordlyden innholdet av § 2. De nuværende transaksjoner kan medføre betydelige tap, og enhver oppfordres til å gjøre sitt for å hindre utlendingers ervervelse av økonomiske interesser i Norge.

Et engelsk krigsskip har senket et tysk forsyningsskip i Atlanterhavet. - USA har i de siste 33 dager sjøsatt 26 krigsskip og påbegynt bygningen av 36 andre.

I tilleggsprogrammet talte Niels Urdahl om presseforholdene i Norge etter den tyske okkupasjonen. Han omtalte det nazistiske press på redakterer og journalister, og avisfolkenes svige motstand som har resultert i at en rekke av de mest fremtredende i deres røkker nu er arrestert.

"VISSTNOK: SELSKAPER [SOM NORSKE STATSBORGERE] ELLER
NORSKE JURIDISKE PERSONER HAR LEDELSEN AV ELLER DEN
OVERVIELENDE ØKONOMISKE INTERESSE!"

London, 5.10.1941.

Østfronten: Russerne melder om voldsomme angrep i flanken på de tyske styrker som angriper Krim ved Pierkov. Russiske marinefly hamrer stadig løs på de tyske styrker, igår ble således to tyske infanteribataljoner sdelagt. Stillingen ved Odessa er gunstig, åttende rumenske kavalleribrigade og et tysk infanteriregiment er her drevet på flukt. Ved Poltava har marskalk Budjenny senket de tyske framstøt mot Karkov. Marskalk Timosjenko presser fortsatt på på midtfronten, der tyskerne er på defensiven. Det er sket russisk flyvirksomhet i dette området. For tre uker siden idag ga Hitler ordren om å ta Leningrad for enhver pris. Etter planen skulle tyskerne nå gått i parademarsj i Leningrads gater, men i stedet står de og stamper på samme sted hvor de var for tre uker siden, og strever med å få stoppet den kile som russerne har skutt inn i deres linjer. - På Ladogafronten er russerne brutt ut av omringningen. Det meldes om vellykte russiske landgangsforstikk ved Strevna ved Petershof. 3 tyske transportskip er senket i Beringshavet mellom Svalbard og Novaja Semlja. - Moskva melder at tyskernes tap hittil beløper seg til 3 mill. mann, 11000 tanks, 13000 kanoner og 9000 fly. Det meldes videre om uoverensstemmelse mellom de tyske og rumenske tropper.

Nye forsterkninger av australske tropper og fly er kommet til Singapore. Den første kontingenget av amerikanske frivillige (radioteknikere) er kommet til London.

Ira U.S.A. meldes at flyproduksjonen i september er steget til 1870 krigsfly. Innen utgangen av september er det i alt laget 12500 krigsfly i år.

Storkansleren av St. Olavs Orden har meddelt at Kongen har tildelt generalmajor Otto Ruge St. Olavs ordens storkors med kjede.

Den norske Legion, som etter planen skulle ha 10000 legionærer, teller ennå bare 2000. Rekrutteringen er nå helt stagnert. Blant de 2000 legionærer som har meldt seg, har en stor del bare sendt proforma-innmeldinger. Rekorden inneholder en 92-årig underoffiser fra Trøndelag. Politiet skal nazifiseres. I den senere tid er 20-30 høyere politiembedsmenn skiftet ut.

Berliner Borsen/Zeitung skriver: "Nordmennene finner seg med godt humør i de to kjøttløse dager i uken." - Avisen bemerket intet om hvorvidt nordmennene er fornøyd med de fem andre kjøttløse dager i uken.

I tilleggsprogrammet talte redaktør Øksnevad, som nettopp er kommet fra U.S.A., om inntrykk derfra.

London 6.10.41.

De tyskerne har fornøyet angrepet på Moskva. Russene innleder motoffensiv mot flanken av de bakre tyske styrker. Det er gjort 2 framstøt mot Moskva som ligger 320 km fra borte fra tyskerne nævnevende stillinger. Det sydligste framstøt som er det sterkeste har Smolensk som utgangspunkt, det nordligste angrepet går til angrep syd for Baldaihuk. Russene yter kraftig motstand mot framstøtet og det pågår voldsomme kamper.

Leningrad stenger fremdeles veien for tyskerne. Angrepene her er imidlertid slappet av. Det later til at Leningrad nå er trådt i bakgrunnen. Russene har her vist at de ikke kan skremmes til å overgi seg. Å ta til Leningrad gate for gate vil koste mer blod enn felttoget mot Leningrad.

I øst angriper Budjenny tyskernes ytterste flanke ved Perekophalvøya. Det meldes at russene ved hjelp av tunge tanks har rykket fram 30 km på 36 timer. Et tysk regiment og en infanteridivisjon er revet opp. Det pågår heftige kamper vest for Karkov hvor russene fortsatt påfører romerne store tap. Russenes Svartehavskåpe er meget aktiv omkring Odessa.

Churchill har sendt et budskap til en indisk kongress (1) hvor han uttaler at i 1942 vil Indias og Storbritannias armeer komme til å kjempe fra det Kaspsiske hav til Sjilen og på den måten hindre at krigen trekker seg for langt sørover.

De forente staters militærdelegasjon er nå kommet til Hongkong. Delegasjonen teller 60 medlemmer. (2)

Japanernes fornøyede offensiv i Bordkina er stanset. Japanerne har måttet trekke seg tilbake til sine opprinnelige stillinger. Et japansk militartog er sprengt i luften og over 100 mennesker ble drept.

Siden den tyske okkupasjonen har det ikke vært tillatt utlendinger å besøke Bohmen og Mähren. Tsjekkerne yter også motstand. De strenge forholdsreglene som tyskerne har innstiftet ta viser at tsjekkernes gamle land fremdeles er like levende. Det følger anvisningen fra London om å "arbeide langt og dårlig". Tyskerne har ikke greidd å bryte nakken på de stoltts tsjekker.

I anledning av streiken i Oslo sendte Industriforbundet et skriv til forsyningdepartementet, hvor forbundet peker på at hovedårsaken til streiken var melkmangel, og det understiller at melkespråmålet må løses, da melken spiller en langt større rolle for de norske arbeidere enn for de sydlige folk. Len vendelsen ble behandlet i et møte i forsyningdepartementet, men resulatet av dette står ikke kjent.

Arrestasjonene fortsetter i Norge. I de siste dager er flere skipsredere fengslet. Kremmann i tekstilarbeiderforbundet og en skolebestyrer er også satt inn. Konsentrationsleiren på Orini er overfylt. I nærheten av Bergen er befolkningen evakuert og nye distrikter blir lukket.

En nordmann er rømt fra den nye ordenspolitiskolen. Han trodde han skulle holde til i den gamle gardekasernen, men han ble sendt til en skole på Kongsvinger, som viste seg å være den rene militarskole etter tysk mønster. Her var daglig politisk propaganda, boken om Hitler var den viktigste lesning. Blant de man i hans avdeling var en nordmann fra Oslo. Det ble foretatt en arrestasjon på skolen. En av elevene uttalte neilig at han trodde at tyskerne ville tape krigen. Stemningen var meget bra på skolen, den rømte nordmann mente at de ville bli tvunget inn i tysk militartjeneste. Det ble referert en del fra høsttakkefesten på Universitetsplassen.

I tilleggsprogrammet talte sendemann i Washington, organstjerne om amerikanerne syn på Norge og nordmennene.

London 7/10 - 1941.

Østfronten. Hitler har kastet 2 millioner mann, 5 tusen tanks og 5 tusen fly inn i den nye offensiven på østfronten som har vart siden onsdag 2/10. Vinteren nærmer seg, og Hitler må ta Moskva uten å få Leningrad som basis. Derfor er trykket mot Leningrad minsket, og isteden er offensiven rettet mot Moskva som skal tas ved en "tang-operasjon", en offensiv kommer nordfra over Valdai og en fra syd over Smolensk av Timosjenko. Angrepet på industribyen Kharlo er stoppet omkring Peltaya hvor det raskeste kamper. Tyskerne har hatt litt framgang, men er blitt slått tilbake ved Smolensk av Timosjenko. Angrepet på industribyen Kharlo er her stanset og blir bombardert av den russiske svartehavsfлотen. Tapene har rammet de beste tyske avdelingene. I går ble konsertsesongen Åpnet i Moskva for utsolgte hus. Britiske jagere slo tilbake tyske flyangrep på en russisk flyplass.

Engelske u-båter har sunket 50 italienske skip i Middelhavet siste uke.

Amerikanerne bruker moderskip for fly i konvoitjenesten. Produksjonen av fly i USA'er steget til 2 1/2 tusen fly pr. måned. President Roosevelt holder idag en viktig konferanse i anledning opphevelse av nøytralitetsloven.

Tillitsmennene for fagorganisasjonene i Norge sitter alle i konsentrasjonsleir.

Tyskerne har rekvisert 3 hundre tusen tønner poteter i Norge. 80 % av den norske fisken blir eksportert til Tyskland. Både befalskolen og katedralskolen i Trondheim er overfylt med sårede soldater fra østfronten. Utenrikskronikk av dr. Arne Ording i tilleggsprogrammet.

London 8.10.1941.

Østfronten: Nyhetene i kveld forteller om hard russisk motstand og veldige tyske tap i det kjempeslag som nå pågår på østfronten. Det kjempes ved Vjasma, 225 km. vest for Moskva, og ved Brjansk, 370 km. SV for hovedstaden. Tyskerne nådde som bekjent fram til disse steder på et tidlig tidspunkt i krigen, før Timosjenko kastet dem tilbake. Det fortelles videre om store kamper på Perikoptangen ved Krim. Russerne har her satt i gang et motangrep. Stillingen ved Odessa er bedret ytterligere. Tyskerne er trykket 15 km. tilbake fra byen, slik at de ikke kan nå byen med sine langtrekkende kanoner. Ved Leningrad er russerne gått til angrep på tyskerne omlag 30. km. fra byen.

Finnland: Den svenske minister i London, Frytz, overrakte idag den finske svarnote til England. Svaret blir nå draftet. Cordell Hull uttalte i anledning noten idag at Amerikas holdning overfor Finnland er den samme som Englands. Den norske regjering sendte den 22 september en note til den finske utenriksminister. Denne henvendelse innebar en appell til den finske regjering om å slutte krigen, blant annet av hensyn til det norske broderfolk.

Japan: Japanerne har lidt et nederlag ved Hsichang ved floden (?) Jangtse. Den japanske SWF's Domei anbefaler Tyskland å slutte fred med Sovjet, for å kunne sette alle sine styrker inn mot England.

U.S.A: Det meldes fra U.S.A. at det er oppstått en merkbar bedring i skipsfarten på Atlanterhavet. Den amerikanske krigsriskopremie har derfor fått et nedslag på 20% for skip som går i Atlanterhavet. - Konferansen om nøytralitetslovens opphevelse fortsetter.

Senator Schwartz uttalte i en tale idag at Amerika var fullt bestemt på at Norge skal bli fritt og selvstendig igjen.

Mandal: For vel en måned siden ble lærer Stoveland og en sogneprest arrestert. N.S. har ingen framgang i Mandal.

London 9.10.41.

Nyhetene i kveld ga meldinger om de tyske angrepene på midtavsnittet på østfronten. Det øves sterkt press på Timosjenkos armer. De tyske styrker rykker fremdeles framover, men med store tap. De tyske angrepene er satt i gang for å omringe Timosjenkos armeer som står vestenfor Moskva. En stor knipetangbevegelse er under utvikling med armene av tangen rundt hovedstaden fra syd og nord. De tyske angrep er satt inn ved Vjasma, 195 km vest for Moskva, ved Ørjel 320 km syd for Moskva og ~~med~~ som er evakuert av russerne, og ved Brjansk 325 km sydvest for Moskva. Innenfor disse områder kjemper Timosjenko tappert og påfører tyskerne store tap i døde og sårede. Det kjempes nå ved Rzjev, 205 km NV for Moskva. Tyskerne påstår i dag at 3 russiske armeer er truet med tilintetgjørelse ved Brjanskområdet.

I syd kjemper Budjennys styrker hårdnakket og tyskerne har hatt liten fremgang ved Charkow. Russerne fortsetter med held å slå tilbake de tyske angrep på Krim, og Odessa står stertere i dag enn for en uke siden. En tysk framskutt avdeling skal ha brukt fram til et sted lenger øst ved kysten av det Asovskje hav. De står nå visstnok i Melitopol, 35 km fra kysten. Russerne har gjort flere motangrep ved Leningrad og tyskerne er slått tilbake på forskjellige steder. Forsyninger kommer fremdeles frem med skip opp Neva.

3 mill. tyske soldater antas å være drept, såret og tatt til fange på østfronten hittil.

I en dagsorden til de tyske tropper har Hitler uttalt at den siste avgjørende kamp nå står for døren. ~~Men~~ Hitler lovet i januar sine soldater den avgjørende seier i 1941. Men de seire de har vunnet setter dem i stand til å forlenge krigen, ikke avgjøre den.

Tyskerne har i de tre siste månedene satt inn alle/krefter til lands og i luften, mens Storbritannia og Amerika er vokset i styrke. De Gaulle har uttalt: De styrker som er samlet mot Hitler er 8 ganger større i antall og 30 ganger bedre utstyrt enn for Sentret for oljelageret i Atens havneby Pireus er fullstendig nedbrent. Her var samlet de viktigste lager av drivstoff i det østlige Middelhav.

En tankbåt ble bombet i Tripolis havn og det fløt med brennende olje over hele havneområdet.

Det foreligger nå svar fra Finland på den norske regjerings henvendelse. Finnene uttaler at i Finland har man ikke opphørt å betrakte den nære samhørighet mellom de nordiske folk som sin ledestjerne. De store politiske begivenheter i Finland i den siste tid har på ingen måte skapt noen endring i det finske folksforhold til de andre nordiske stater - et forhold som er basert på de varmeste følelser. Finne vil alltid bestrebe seg etter å samarbeide med de andre folk i norden. Hvordan de politiske forhold kommer til å bli, må de nordiske folk bevare sitt venskap. De håper at det vil herske et godt forhold mellom finner og nordmenn etter krigen, og at nordmennene vil forstå at de kjemper mot et folk som står utenfor Norden og er en konstant fare for dem alle. De kjemper for å trygge ikke bare Finlands, men hele nordens eksistens.

Svaret fra den finske regjering på den britiske note blir fremdeles drøftet i London. Den finske note viser i hvor høy grad den finske regjering finner seg i å bli kontrollert av tyskerne. Også Amerika har arbeidet for å få i stand en fred mellom Finland og Sovjet, men tyskerne setter sterkt press på den finske regjering. Hvis finnene ikke gir et tilfredsstillende svar på den britiske note, vil Amerika betrakte dem som medlem av aksjen. I anledning av den tyske og norske kringkastings omtale av de tre flyktninger fra Island, meddeler et telegram fra Reykjavik at en der ikke kjenner noe til affæren. Avisen Morgonbladet skriver: "Eventyr fra Island i tysk kringkasting."

London 10.10.1941.

Sifronten: Den tyske offensiven har nå pågått i 9 dager, og er nå stoppet opp ved Vjasma. Likevel er situasjonen alvorlig, spesielt fordi russene har måttet evakuere Orjol, 220 km. syd for Moskva. Den tyske knipetang er frandøles Apen, og Berlin må innrymme at det frandøles gjenstår hårdt arbeide, lange dagsmønjer og svære kamper. Dagens russiske kommunike melder om voldsomme kamper ved Brjansk og Vjasma. Men Vjasma er frandøles synsynlig på russiske hender. Særlig farlig er framstøtet mot jernbanen som går i en halvsirkel med radius 220 km. vestanfor Moskva. Begge flanks er her truet, men motstanden er hårdnakket, og hittil vellykket. Ved Vjasma forsøker russiske bombefly med hell å stanse opp for tyskerne. 265 km. syd for Moskva er offensiven stoppet opp. Nye russiske reserver er kastet inn i kampen, men Timosjenko må kanskje trekke sine tropper enda lengre sør. Men så lenge hans armeer er i behold, har Hitler ikke nådd sitt mål. De tyske armeer gjør et framstøt for å nå Rosdøng i Denominrådet. Tyskerne har nådd Mariopol ved det det Asovske hav. Derimot går det tyske framstøt fra Poltava til Karkov langsomt fram. Stor motstand her. Et medlem av den amerikanske militærdelegasjon, Mr. Stanley, er kommet til London og uttaler: Russene tar påkjenningen på en strålende måte, og vil fortsette kampen til siste mann, selv om de må trekke seg tilgake til nye stillinger. Et annet medlem, Burn, er kommet til Egypt i et amerikansk bombefly. Han uttaler: Jeg her full tillit til at den amerikanske hjelp til Sovjet vil komme fram i tide.

De engelske flyangrep: Engelske fly har vart i livlig aktivitet i siste døgn. En tysk radiostasjon nær Ålesund er bombet, og det er kastet brandbomber på et tysk forsyningsskip og bevæpnede trålere nær byen. Et tankokseri på havnen ble bombet. Ingen fly savnes. Ved Ostende ble to tyske forsyningsskip satt i brand, og to andre senket. Et handelsskip er senket, og et annet skip skadet i Middelhavet. Fly savnes. Det har vart nye britiske angrep på Sicilia og på oljeflagre i Libya.

USA: Amerikanerne har tatt i bruk en ny type bombefly. Roosevelt har menstilt til kongressen å oppheve nøytralitetsloven. Som kjent innebeforter denne et forbud mot å bevæne handelsskip, og å sende de amerikanske skip helt fram til de allierte. Vi bør ikke overlate alt til de norske og hollandske skip, uttalte presidenten. En halv million tonn dansk tonnasje og 3000 danske sjømenn som er kommet ut av Danmark etter okkupasjonen, seiler nå for de allierte. Ytterligere 14 tsjekkiske patrioter er drept, og 46 andre arrestert. Englands Myndigheter skriver at tyskerne ikke har det samme hell med seg når det gjelder å undertrykke folk, som de har på det militære område. Svensk Socialdemokraten tar skarpt tal orde mot den måte hvorpå stockholmslegrammene refereres i de norske avisene. Man skulle tro at den nazistiske skandalavis Dagens Echo representerte den svenske folkeopinjon. I et telegram fra bladets egen londonkorrespondent kjennes man bare ved ordet Svensk Socialdemokraten. Bla-det forlanger den "norske" korrespondent i Stockholm fjernet, til fordel for en mann som ikke arbeider etter nyordningens metoder. I tillæggerprogrammet avsluttet Worm-Müller Terboven. Han sluttet: "Vi behsver ikke denne ham. Hans gjerninger dømmer ham."

Ukentlig oversikt nr. 19.10.41.

Sovjetfronten. Det store slag om Moskva har overkjørt alle andre begivenheter i uken som gikk. Tross tyskerenes erobring av nye områder, er det ikke noe som tyder på at de russiske styrkene er slengt, tvertimot har det lykkes dem å hente tilbake flere voldsomme tyske angrep. Det er nå over en uke siden Hitler hevdet at krigen på i set var over. Samtidig kunne gjorde den tyske overkommande at de tyske styrkene hadde slått russene. I den siste halvdel av uken erklaerte Berlin radio at det er forskjell mellom krigens avgjørende slag og selve enden på krigens. Ved slutten av uken er det kommet melding om at den russiske regjering og corps diplomatique holdt på å forlate Moskva, men det viser seg etter på ingen måte å oppgi byen. Moskvas befolkning er preget av ro og besluttsomhet, og Moskva radio har uttalt at tyskerne aldri vil komme til å erobre Russland. - En mengde fangerbeidige er overført fra de truede områder i Vest-Russland til de nye industribyene i Ural og sentral-Asia. Disse områder begynner ca. 1400 km øst for Moskva. For å nå dem må tyske styrkene rykke 2 ganger så langt inn i Russland som de allerede har gjort hit til. - Russene har foretatt en vellykket evakuering av Odessa. Denne by kontrollert tyskerne over 100.000 døde og sårede. - I Ukraine er det ikke lykkes tyskerne å komme nærmere Charkow på grunn av den harde motstand. - Knepene om Leningrad viser russernes motstandevne. Russene har her hatt store tap, men også tyskerne har her mistet over 100.000 i døde og sårede. -

Russland vil få alle de forsyninger som Storbritannia og Amerika ønsker å gi. De fly og tanks som var blitt løvet i oktober måned er allerede skaffet til veie. En stedig strøm av krigsmateriell går ut fra Amerikas høyre havner.

Europafronten. Det har vært heftige flyangrep hele uken. København og brennen har vært hovedmålet med over 200 fly over byen. De nye britiske bombefly kan bare en bombelast som er 9 ganger større enn den de tidligere flytype kunne bare. Den har særlig utmerket seg ved en rekke heldige angrep utenfor Nordsjøkysten. Desuten hver dag har brakt meldinger om tyske skip som er blitt senket eller sterkt skadet. - I Libya har det vært stadige angrep mot havner, baser og flyplasser og mot skip utenfor kysten. Angrepene her er foretatt av hellanske og britiske fly.

Afrika. Spanningen i det fjerne østen er skapt ved underretningen om den nye regjeringsjef. Stillahavets forsvar er beregd til å møte enhver trusel. Torsdagen brakte meldingen om torpederingen av den amerikanske destroyer Cursey. I Amerika mener en at dette angrep var sett i gang før å bortlede amerikanernes oppmerksomhet fra det som hender i det fjerne østen. I Kong Haralds og kronprinsen har i siste uke besøkt en avdeling av den kgl. norske marine i Plymouth.

London 11.10.41.

Satfronten: Russene har satt nye reserver inn i kampene om Moskva. Disse reserver er utstyrt med moderne våpen og tanks og blir støttet av jagerfly. De er utstyrt for vinterfelttog. Det er nå ikke over to dager siden Hitler erklærte at den endelige avgjørelsen var inne på satfronten. Den tyske offensiven fortsetter fremdeles men møter stadig sterk motstand. De forsøker å omringe de russiske tropper som kjemper ved Wjasma. Det raser et heftig slag rundt Wjasma hvor tyskerne har kastet inn nye divisjoner og har sprengt kiler inn i de russiske forsvarslinjer. Avisen "Den røde stjerne" melder at stillingen er alvorlig. Tyskerne fortsetter sine forsøk på å gå nordover fra Orjel. Tyskerne skal her visstnok stå 170 km syd for Moskva. Her raser en rekke korte bitre sammenstøt. Tyskerne er brutt igjennom de russiske linjer ved Briansk. Marsjal von Beck trekker nå inn flere og flere forsterkninger. De første tyske framstøt mislyktes, likest flankeangrepene. Nå melder de at tilintetgjørselsen av den russiske her er nærliggende. Men sålenge Timosjenko er i stand til å trekke nye reserver opp på midtavsnittet er den russiske her ikke slått. I syd har de tyske styrker liten fremgang, angrepene på Krim står i stampe, men stillingen er farlig for Budjennys divisjoner. Det er ingen forandring i stillingene ved Odessa og Leningrad.

Mens kampene om Moskva raser viser den russiske regjering og befolkning den største ro og disiplin.

Britiske forsyninger er sendt til Rusland på lån- og leiebasis og det skal ikke være noen begrensning i forsyningene på grunn av pengespørsmål. Dette er bl. a. resultatet av tremaktskonferansen som nettopp er vendt tilbake.

Jernbanen fra den persiske bukt utbygges for å føre forsyningene til Rusland.

Engelske flyangrep: Over 200 britiske bombefly angrep i natt Köln og Ruhrdistriktet og Ostende og Bordeaux. Bare 10 fly savnes, eller ikke fullt 5 %. 4 tyske forsyningsskip er senket i Vestfjorden, ved Bodø og Ålesund.

Middelhavet: Kampene om Tobruk har i den siste tid antatt endel større dimensjoner. Det har vært nerdkamp mellom britiske og tyske og italienske tropper. Engelskmennene har nå holdt Tobruk i 6 måneder, tross stadige angrep fra tyskerne og italienerne. Engelskmennene forerer utfall fra Tobruk mot de fiendtlige stillinger.

Washington: En ny lån- og leie-bevilgning er vedtatt med overveldende majoritet, nemlig 328 mot 67 stemmer.

Kanoner tilstrekkelig for 900 skip er nå disponibele.

I anledning av 30-Årsdagen for den kinesiske republikk gir Roosevelt en rogende omtale av kinesernes faste motstand. Seieren ved Itschang viser at kineserne fullt ut kan måle seg med japanerne. Denne seier er også av betydning for forsyningene fra disse distrikter og Jangtse kan etter brukes i ruten for forsyningene.

I tilleggsprogrammet talte minister Colban om tiden etter krigen og forberedelsene som må gjøres på forhånd.

London 11. nov. 1941.

Søfronten: Nåde den russiske og den tyske overkommando har ikke inntatt nye ressurser inn i de blodige kamper som raserer på østfronten. Nåde ved Vjatka og nært for Moskva er Russlands mestet tilbake, men øygent truselen er alvorlig, og det klarer ut Kirovskes kjemper videre. Russes armerer omstørter Anzovien, til trots for de tyske påtakene. Ellers endres situasjonen fra time til time. Tyskernes tap er overordentlig stor. I dagens tap ved Vjatka ble det også målt til over halve og mer enn 10000 døde og sårede.

Et soldats om nye lokale seire forteller resonnement ved høringen. Ettersom fronten ved det østeuropeiske hav er ster, og stillingen er uforandret ved Arka og Viatka. I tyske fly er skutt ned ved Normandie.

Anzovien: Denne brenningen av den tyske vingden blir ofret på østfronten, mens amerikanske fabrikker på sprang for et snart vedkommende vekslende overlegenskap m.m. i krigsmateriell.

Britiske flyene: Engelske fly angrep inntatt Indien og andre steder. Et er nettopp kommet melding om at et tysk forsyningsskip i Sagafjorden i et overhund år bombet. Videre er beveger i Frankrike og et tysk forsyningsskip utenfor de franske øyer bombet. Nyhetene ivrige forteller videre om en høyre bedrift av et norsk handelsskip. Skipet ble stukket av en torpedoen, og like etter døkket en tysk ubåt opp. Skipet ble tatt under konvoi fra britiske hærer, og det antas at den ble senket. Det norske skip er ikke kommet fram til egkjøring i god behold.

Etter engelsk henvendelse har nettopp kommet vellykket gjennom Atlanterhavet. Russlands frigjørere har rettet et vellykket angrep på et tysk skip i Sennar, og tyske soldater ble tatt til fange.

Første nede er det foretatt en rekke nye arrestasjoner i Oslo. Bl.a. er rektor Lodrup ved Lærdals skole i vestre Akershus, fhr. avdelingschef i Oslo - Ingvar Hestad, tilhørende filosofen Hansen arrestert.

Nato har uttalt at denne krig strengt tatt er en kamp mellom Italienske og britiske verdensdoktrin eller imperialisme. Enne sannhetsse er vel, skriver en norsk-amerikaner nede, at Greier begynte en en kamp mellom et fritt, folkestyrkt rike og et tyrisk rike.

Det ikke er sanke om alland, sier han o.s.v. Franklin Roosevelt talte i tilleggsprogrammet. Et dette er det viktigste at tre verdifulle bøker på det amerikanske markedet. Et er bøker av: Lodes bok, skrevet av hans datter, Douglas Willard: "You can't do business with Hitler" og minnere bøker fra Tyskland 1933-1940.

Disse bøker vil hjelpe sitt til at Amerika tar lordon av europeiske dyrefejerte erfaringer, men det krever seg. - Vi rykte, nærliggende hærer, slutter oss.

Londen 13.10. 1941.

Søtfronten: Den tyske framrykking mot Moskva fortsetter, men er blitt betydelig sinket av Timosjenkos armeer. De kraftigste kamper raser framdeles omkring Vjasma, 225 km vest for Moskva. Russiske baktrepper og isolerte lommer fortsetter å påføre tyskerne tap. Moskvas forsvar har stor dybde. Der hersker ubrytelig ro og tillitafulhet i Monkva.

Leningrad: Russerne har her initiativet og gjør lokale motangrep.

Kharkov: Budjennis styrker holder tyskerne vest for byen.

Krim: Den tyske framrykking er stanset ved Perekopeidet.

Der hvor russerne har vært nødt til å trekke seg tilbake, har de rettrett i god orden og under defensive tiltak.

Hjelpeaksjonen for Russland er anlagt på meget lang sikt, et bevis på Englands og Amerikas tiltre til at Russland kan fortsette krigen.

Over 300 britiske bombefly fløy innatt over Tyskland og rettet sterke angrep mot Nürnberg som foruten å være nasistenes hovedkvarter også er en viktig by i rustningsindustrien, mot Bremen og mot mål i Rhinland og Nordvest-Tyskland. 11 fly gikk tapt. Likeledes har britiske fly rettet angrep mot tyske og italienske skip i Nordsjøen og Middelhavet. Noen få tyske fly fløy over Sydvest-England idag og anrettet liten skade. Det fortelles at granatproduksjonen i England er sket med flere prosent da man har funnet en ny metode til fabrikasjonen.

Militære iakttagere uttaler at krigslykken i China har nu på femte Året vendt seg til fordel for kineserne.

Tilleggsprogrammet: Nordahl Grieg: Et norsk skip kommer i havn.

OL. 14. 10. 1941
Det europeiske
krigsselskapet
blir etablert
et politisk
parti i
det europeiske
krigsselskapet
et politisk
parti i
det europeiske
krigsselskapet
et politisk
parti i

LONDON 14.10.1941

Syfilrenem. Dagens meldinger tyder på at slaget om Moskva nærmer seg sitt høydepunkt. De voldsomste kamper finner sted vest for hovedstaden hvor det i hele natt har pågått et forferdelig blodig slag. Også øst for Vjasma, som nu er evakuert, kjempes det forbitret dag og natt. I dette området har det lyktes tyske fortropper på å nå fram til et punkt som ligger bare 105 km fra Moskva, og kampene raser på Napoleons berømte slagmarkører. Her har imidlertid russene, som legger for dagen en glimrende kampånd, gått til motangrep og kastet tyskerne tilbake. Dagens russiske kommunike melder om enorme tyske tap. I løpet av de 17 dager striden om Moskva har vart, har tyskerne tilsammen 600.000 døde og sårede. Timesjenkes forsterkninger består ikke av nye rekrutter, men av velsvært godt utstyrt folk. - Syd for Moskva er stillingen bedre for russene. Den sydlige armen av den tyske knipetangsformasjonen blir fremdeles holdt fullständig tilbake nord for Orjol, 290 km fra Moskva. De tyske påstander om at Timesjenkes armer skulle være innesluttet og så godt som tilintetgjort, er således ikke sanne. - Britiske fly tar nå del i kampene om Leningrad. - Fra Ukraine meldes om voldsomme kamper mellom Melitopol og Mariopol langs nordbredden av det Asoviske hav. Tyskernes meldinger om et all motstand her er brutt, er altså også legn. - Det er nå gått 5 dager siden at Dietrich hevdet at krigen i øst var avsluttet. Fra Berlin lanseres nu den fortelkning at det er forskjell på krigens avgjørende slag og slutten på krigen. ☐

En stor mengde forsyninger er kommet til Russland fra USA og Storbritannia. Siste måneds sending fra Amerika ble ferdig og avlevert 14 dager før tidlig. Roosevelt uttaler at det går en stadig strøm av forsyninger, og at amerikanerne gjør alt de kan for å støtte russene i deres tapre forsvar. - London har sendt en hilsen til Moskva, hvori befolkningen hyllas for sin enerhende holdning. "Vi vet at fienden ikke er usenvinnelig." - Det er nedsatt en felles fagfereningskomite for England og Russland.

Den britiske og russiske regjering er blitt enige om å trekke sine tropper ut av Teheran. Treppene vil innta de stillinger som ble fastlagt og godkjent av den iranske regjering.

Britiske og nederrandske ubåter i middelhavet har sinnet et fiendtlig skip og senket tre (en full-lastet 3.500-tonner, en 3.000-tonner og ett middelslastert skip).

Elyansken. Den britiske luftoffensiv fortsetter med uforminske kraft. I natt er Köln, Düsseldorf og Boulogne bombet for annen natt på rad. Likeledes er flere steder ved den franske og nederrandske kyst blitt bombardert. 5 britiske fly savnes. - Ved kamper i går ble 70 tyske jager skutt ned. - Liten tysk luftaktivitet over Storbritannia. Forrige måneds tap er bare 3% av hva de var for et år siden (486 drepte og sårede mot 17500 sept. 1940).

Det amerikanske krigsskip som har oppbragt båten med de tyske radiofolk som skulle sendes til Grønland for å etablere vartjeste, er nå kommet til USA.

Norge. Det foreligger nå sienvitners beretning fra Hansteens og Wickstrøms dødsstund. Wickstrøm talte sin sak enkelt og overbevisende ved de siste forhørrene og det var klart for alle at han stod en redelig og trofast arbeider som aldri sviktet sin sak. En tysker som var til stede uttalte: Blir denne domt, fins det ikke rettferdighet. Hansteen var sine dommere fullständig overlegen, og for siste gang fikk han anledning til å briljere med sin intelligens og glimrende framstillingsevne. Begge var helt relige da de førtes til retterstedet, og da de fikk bind for synene, istemte de Ja vi elsker. Synet virket helt opprivenende på alle som så det. - Efter bladet Fri Fagbevegelse, bringer Londonkringkasteren en utferdig redegjørelse om organisasjonsforholdene i Norge. Alt forningsarbeide står i stampa, de nye kommisariske ledere sitter uvirkssomme på sine kontorer, overlærerne H. Meyer m.m. klar til nytt leve

18.10.1941.

p. 27.

I MONGOLIA: Nyhetene i kveld forteller at russene foreverer hver to mnd. Tyske forstasjonene er i de sistre par timer rykket nærmere inn, og befolkningen i Moskva er blitt fortalt at stillingen er verligere enn man kunne tro. Den tyske trusel fra NV er tiltatt, og de vjetruske kommisærer forteller egentlig ikke noe om den krig. "Den vesteuropeiske" riket av farer ved Vistula er like stor. De spesiale troppene står bare kl., vent for byen, ved malejarslavets. Kompaniene i disse dyrtalte karakterene har gjort det, da tyskerne har endret taktikken. Det er tydelig at tyskerne har tapt 11000 i drep og sårede. Hovedhurtigrutten til Sibir er nede og bokluttsonne. Rekkverksbyggene er nå i bjerget ovenfor byen og er ikke entitetspaver. - Byjanskområdet forteller at godt som hundre av Russene har vært drept. Russene har ingen framgang mot Karpat og Krim. Millingen ved vannet er ytterligere bedret. Ved Leningrad er russene sviktet dem. Den russiske regjering er begynt å følle over mislykkingene, melder nyhetsmagasinet Lehr. For tyskerne blir dette veien mot seieren, så langt vil altså denne kriga. - Døds koretet tyskerne hadde fått, et polynesiskiell blant Japan Times at Advertiser skriver: "Avsjette tyskene krysse strøndes på et mortig problem. Men han ventet at Russen kom til å bli like sterkt motstand som Leningrad. Det er forhåpentlig at kriga snart er slutt."

ENGLAND: En liten fly angrep inntatt mål i Nettyskland. Et fly nærmest. Et tysk forsøkningsskip ble angrepet utenfor de frisiske øyer, og et annet utanfor Norrøskysten. Dette angrepet fulgte etter et tidligere angrep mot en tysk konvoi utenfor Norge. Middelhavet er et unikt skip til landet to ganger. Et på Sicilia og i nærmeste bie med bombet. Ingen tyske fly over England. Et britisk skip ble skadet i forrige uke rekord n.m.t. Beværing av britiske kystlinjer. Etter forsyninger er også sendt til Sovjet de siste dagene. Hollandske flytter er kommet til England etter en dramatisk flukt og et fly da hadde stjålet fra tyskerne. Dagen før det tyske politi på Spillergate 19 er arrestert og arrestert. Grunden er ukjent. - Psykologen i Trondheim er dømt i likhet med.

MILITÆRPERSONAL: Tale fra general Pleischer om forstreden og dessverre Lilly Bjørnshy. Han mangfolds av våre kjærlige gutter eliter og denne svært god over til England, br det nu - i - enkelt punkt som har kappet seg over den metteste vei, drømmen og glemmestikk. Lareren Lilly Bjørnshy, uttalte fyr Pleischer. Vi ønsket aldri på ham os, fordi han alltid heidt weg framfor å fortsette, og fordi han hadde så falske syna. Han har forteller om den militære situasjonen i England, at ikke at han her vitnemerket var gennemtikkelsen. Lilly Bjørnshy er ikke troverdig som han syns være, upålitelig syns. Han ikke kan også ha pø hals, heter det, og det vil dømme Lilly Bjørnshy en dag erturu.

Vi ønskstiller til kaserne å skrive av og bringe videre nyheter så snart de får dem.

1. Avg.

16.10.1941.

Nr. 28.

Sentrifronten. De to siste russiske kommunikeer melder at Moskvas stilling er blitt nokså litt forverret i løpet av natten. Hvis selv om byen er alvorlig truet, er det intet som tyder på at de russiske armene er brutt sammen og tyskerne har fortsett store tap. Det meldes å dag om store russiske forsterkninger. Det tyske kommunike i dag meldte at kampen finner sted 100 km fra hovedstaden. Det innrymnes at kampene ved Brjansk og Vjasma ennå ikke er avsluttet.

I alle russiske byer og landsbyer drives det nå en systematisk oppsøyning av alle våpenføre menn. De opplyres i bruken av moderne skytevåpen, herdes gjennom hard trenings og oppsves i gueriljataktikk. Millioner av russiske borgere forbereder på denne måte motstanden mot tyskerne.

Tyske kommunikeer melder i dag at tyske fortropper er nådd fram til Den og at de har brutt igjennom Odessas forsvarslinjer. Dette er ikke bekrefet fra russisk hold. Russerne har foretatt en rekke motangrep langs det Asowske hav, men truselen mot Don-bassengen er ikke blitt mindre. De russiske motangrepene her foretas av stormtropper som er trenet opp til kamp om natten. - Da tyskerne kom til Melitopol, fant de alle de viktigste bygningene nedbrent.

Stillingen ved Leningrad er bedret på grunn av et russisk motangrep som kostet tyskerne 10.000 mann.

Moskva kringkaster har oppfordret alle russiske arbeidere til å gjøre sitt ytterste.

En mengde russiske fagarbeidere er nå flyttet fra de truede stræk i Vest-Rusland til de nye industrisentra i Ural og Sentral-Asia. I disse stræk er det vokset opp hundrevis av industrielle bedrifter i de senere år, og før å nå fram til disse, må tyskerne trenge over dobbelt så langt inn i landet som de er kommet hittil. Industrien har gjort stor fremgang i disse strækkene i de siste årene, det er vokset fram byer med opptil 2 mill. innbyggere og med stor befolkningsvekst. Lenger mot øst ligger rike kullfelt. I noen av disse nye industribyer har flyfabrikker og tankfabrikker vært i gang i mange år. Siste år ble det utvunnet 6 mill. tonn kull fra kullfeltene. I Ural finnes oljefelter så rike at de kalles "det annet Baku". Bak Kaukasus ligger Baku som skal produsere 7 mill. tonn olje neste år. Russerne har nå gått i gang med sket produksjon i de nye industriensentra som betyr en sikker tilførsel for de russiske armene sammen med hjelpen fra England og USA. Det er omfattende planer om støtte til Rusland fra USA. Bl.a. skal 18 bombefly sendes sypeblikkelig til Rusland fra Peru. Irans jernbane blir utbygget for å føre fram forsyningene til Rusland. Washington har erklært at Amerika vil skaffe 200 lokomotiver og 4.600 lastevogner til denne bane. Videre er det sendt amerikanske tekniske eksperter til Kaukasus og Persien. Det er opprettet et amerikansk kontor i Suez for å ta seg av de stadige forsyninger som kommer til Asia.

Flyanszen. Britiske bombefly har angrepet København etter tidligere dagangrep over Esbjerg. Dokker og skip ved Le Havre ble bombet. 5 tyske kampfly ble skutt ned. 10 britiske bombefly og et kampfly savnes. Det var minimale tyske angrep over England i natt.

Japan. Den japanske regjering er gått av, og prins Konoye satt således ved makten bare tre måneder. Regjeringen måtte gå fordi medlemmene ikke kunne bli enige om metodene for Japans politikk.

Den amerikanske regjering har etter advart tyskerne og foreholdt dem å holde seg borte fra Grønland.

Norge. Det meldes om stadige troppeforsendelser fra Trondheim til Oslo, da det er blitt for risikabelt for tyskerne å sende sine folk nordover langs kysten. Britiske bombefly retter stadige angrep mot tyske skip som forsøker å snike seg nordover til den nordfinske front.

Nermannen i bekledningsarbeiderforbundet, dr. Arne Halvorsen og overlærer

IX. A. B. C. D. E. F. G. H. I. J. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. U. V. W. X. Y. Z.

Reksten ved Knipen skole er arrestert. Gestapo har satt i gang en omfattende aksjon. Ii rekke skipsredere er arrestert, bl.a. direktøren i Nordisk Skipsrederforbund, advokat Niels Dybwad, Aaby, Mohn og Ragnar Jacobsen i Oslo og Sævænsem fra Arendal. Tyskerne har nå valgtvert om velke store norske skip som blir ombygd til transportskip, bl. a. Wilhelmsens Taronga og Fred. Olsons Goya. På Stena Polaris skal det settes inn ny maskin for den gikk ikke før nede.

Det ble meddelt nærmere enkelttheter ved streiken i Oslo som foranlediget unntakstilstanden. Det som forårsaket streiken var ikke bare at arbeiderne ikke fikk melk, men tyskerne kom hver dag med fulle spenn. De arrestasjoner som ble foretatt i den anledning var helt planlæste. De som fortvinsvis ble tatt var tillitsmennene som ble på sitt arbeid, hvilket før eks. også var tilfelle med Wickstrøm.

Göteborgs Handels- og Sjøfartstidning har hatt en artikkel om general Ruge i anledning av at han fikk St. Olavs storknapp med kjede. Avisen skriver bl.a. "General Ruge fylder neste år 60 år, men han er på ingen måte ferdig. Han vil komme tilbake. Hans folk ventar på ham. Han inntar en hederuplass i Norges historie."

I tilleggsprogrammet talte redaktør Skasnevad. Han betegnet bl. a. de nye titlene til de konstituerte statstilskader som et nytt sett av keiserens nye klerk.

T. T.R.

V. 10. XII.

M. B.

Sovjetunionen. Det foreligger idag ubekrefte meldinger om at den sovjet-russiske regjering og det diplomatiske korps i Moskva gjør forberedelser til å flytte lengre sør bak slagfronten. Og så den britiske militærdelegasjonen skal forlate Moskva på regjeringens anmodning. Dette betyr imidlertid ikke at russerne vil gi opp forsvarer av byen. Tvært imot skal Moskva forsvares fra gate til gate om det blir nødvendig. Ellers tyder dagens meldinger på at det er liten forandring i stillingen på Østfronten de siste 24 timer. Det tyske kommunike sier bare at operasjonene forløper plamessig. Av dagens sovjet-russiske kommunike framgår det imidlertid at tyskerne er stoppet opp ved Kalinin, takket være et vellykket motangrep. Russiske pansertropper har her skutt en kilometer inn i de tyske stillinger. Tyskernes tap i dette avsnitt er uhørt stort, og deres tap stiger fra time til time.

Hva som egentlig foregår på midtfronten er uklart, det eneste som er sikkert er at de russiske tropper som ikke er kommet ut av den tyske omringning spiller en viktig rolle ved å minke den tyske framrykking. De tyske planer om å inneslutte Brjansk er mislykket, troppene fra Brjansk er nå kommet ut og er sluttet til Timojsjenkos samlede styrker. Det meldes videre om store kamper ved Kaluga. Fronten er her intakt. Det russiske artilleri kjemper utmerket, og tyskerne har store tap.

Russernes tap er også store, men det er ingen tegn på "tilintetgjørelse". Japan. General Tojo, populært kalt "Barberkniven", har dannet ny regjering i Japan. Det var Tojo som i 1939 hevdet at Japan samtidig burde kjempe mot Kina og Sovjet. En tror at hans tiltreden vil bety en mer krigersk politikk. I betrakning av den spente situasjonen i Stillehavet som derved er oppstått i Stillehavet, har alle amerikanske handelsfartøy som befinner seg i japansk og kinesisk farvann fått ordre om å forlate disse.

Bet framheves i Washington at Japan må holdes i sjakk, og ethvert land som angripes av japanerne vil få full støtte av Amerika. - Samtidig med meldingen om at Tojo er blitt regjeringssjef, kommer meldingen om at japanerne har litt betynt stort nederlag ved Chenchow i det viktige distrikt Henan. Byen uten tap og tilbake inn i Japan.

U.S.A. En av Amerikas nyeste destroyere, Kuntry, er torpedert 350 sjømil vest for Island. Det gikk ingen menneskeliv tapt. Skipet kom inn til havn ved egen hjelp. Roosevelt uttaler at torpederingen er funnet sted i det amerikanske farvann. Kuntrys displacement var på 1630 brt. De to amerikanske ubåter som skal til England, opererer nå i Atlanterhavet. Besetningen skal byttes om med britisk mannskap før båtene forlater det amerikanske farvann. Et nytt kamphangarskip er nå ferdigbygget, og begynner sin virksomhet mandag. Flyskuter-Ruhr og Neapel er bombet innatt med større styrker. Videre er Dunkerque, Calais og tyske forsyningsskip utenferde franske syd og norskekysten bombet. 4 fly savnes.

Kunngjiring fra den norske regjering. Det henstilles til norske sjøfolk ikke å ta jobber i land eller på andre lands skip. Det er deres plikt å vende tilbake til sine skip. På den måten tjener de sitt land best.

I tillegg til dette talte Worm Müller, spesielt om Nordmannsforbundet. Nordmannsforbundet er etter 10 september i år lagt inn under Nasjonal Samling, og man får se det passige at glassmester G.A. Larsen er blitt det eneste bindaleddet mellom det gamle og nye Nordmannsforbundet. Hans forbokstaver passer forsvrig til hele systemet, som har medisert at nátoriske banditter som Erling Bjørnson, Herman Harris Aall, "general" Wulff Hansen, Joh. Stenersen og Louis Hannevig er blitt aktede og ærde medlemmer av Nordmannsforbundet.

Norsk radio. Radioen ber beklager at norgemar har mistet livet ved senkingen av både Langen norskekysten, men det er tyskerne som har ansvaret for dette. De bantet øya til transport av grupper av forsyninger, og britiske og allierte fly angriper disse både for høyts skytsende.

11. NOVEMBER 1941. MIDDAGS-EDISJONEN

M. 30.

Sovjetfronten. I de siste 24 timer har det ikke hønt noen ting som på en alvorlig måte har forverret situasjonen på sovjetfronten. Dagens russiske kommunikasjoner melder at hårde kamper pågår langs hele fronten og at kampene er særlig voldelige i Moskvaområdet. Tyskerne står ikke på noe sted nærmere Moskva enn 95 km, og det er dessuten fremdeles kamper i Vjatka- og Brjansk-avsnittet som ligger henholdsvis 225 og 320 km borte. Tyskerne forsøk på å komme i flanken på Moskvas forsvarere har hittil ikke lykkes, og de må nå foreta et frontangrep i likhet med hva de uten hell forsøkte ved Leningrad. - I Vjatka-avsnittet ser en stadig mer tillitsfullt på situasjonen. De russiske styrkene der kjemper seg stadig fram til hovedstyrkene. Langt bak fronten gjør russiske guerrillatropper nattlige utfall mot tyske forsyningstropper. - Tyskerne er fremdeles stanset ved Orjol. De er også blitt sinket i det nordlige framstøtet som blir holdt i sjakk ved Kalinin. Her har tyskerne hatt store tap, bl. a. ble 30 tanks fullstendig ødelagt da de rykket inn på en flyplass. - Slagene raser nå i en vid bue fra Rzew-Kalinin-Kaluga-Tula-Orjol. Tyske tankformasjonene trenger på og leter etter et svakt punkt i de russiske forsvarslinjer. De har fått skutt enkelte kiler inn i de russiske stillinger, men ingen steder har de greidd å lage noe gjennombrudd. Russene foretar vellykte motangrep og har tatt ut tyskerne ved Orjol, slik at trykket er blitt mindre enn før på dette sted. -

Fra Moskva meldes at embetsmenn som ikke er nødvendige for forsvaret blir flyttet til andre steder. Men Stalin oppholder seg fremdeles i Kreml, som den øverste militære sjef. - Timosjenkos armeer har fått forsterkninger fra hjemmevernnet. -

Leningrad. Veresjilev har oppnådd å lette det tyske trykket på byen. Det meldes at menn og kvinner er opptatt med å bygge festningsverker rundt byen.

Det tyske angrepet på Charkow er stanset. På Krim har tyskerne ikke greidd å bane seg vei, derimot har de hatt litt fremgang mot Rostow. Her får imidlertid russene nå brakt forsterkninger fram.

Odesas forsvarere har bedret situasjonen på sovjetfronten for så vidt som de er evakuert fra byen uten tap og vil bli satt inn i kampane mot tyskerne på steder hvor de vil kunne gjøre mere nytte for seg. Mens russene melder at de med faner og klingende spill brøt seg gjennom Odesas forsvarsværker, er sannheten den at de bare hadde hjemmevernnet å kjempe mot. -

Japan. Den nye japanske regjering under ledelse av general Tejo holdt i dag sitt første møte. Det vil antagelig føre til at situasjonen vil bli forverret i det fjerne østen.

Det går hurtig fremover med de britisk-amerikanske forsvarstiltak i Stillehavet og med de amerikanske luftbasen her.

Det australske krigskabinet er sammenkalt til møte i dag for å diskutere situasjonen i det fjerne østen.

U.S.A. Det er sterkt harme over hele Amerika over torpederingen av destroyeren Henry. Et pås timer etter at det var blitt kjent, vedtok kongressen med 2/3 flertall å bevegne handelsskip. Likeledes er det sterke krav om å avskaffe forbudet mot å sende krigsforsyninger til England med amerikanske skip..

Flyvåpenet. Britiske fly har i natt fra lav høyde angrepet kysten av Nord-Frankrike og Belgia. I Middelhavet ble en båt senket utenfor kysten av Libya. Det var også angrep på libyske baser og flyplasser. Intet britisk fly gikk tapt.

2 amerikanske lastebåter på 6.500 og 7.500 tonn er blitt overført til Storbritannia under låne- og leieleven.

Den norske regjering beklager at nordmenn har mistet livet ved senkingen av skip langs norskekysten, men det er tyskerne som har ansvaret for dette. De benytter sjøveien til transport av tropper og forsyninger, og britiske og allierte fly angriper disse skip for hryte tyskernes

forbindelse med fronten i Nordishavet. De tyske transportskip er kammflert som fredelige handelsfartsøy. Da det så å si er umulig for flyverne å skjelne mellom disse transportskip og passasjerskip, advarer sivile personer mot å seile i disse farvann da ferdselen her er forbundet med stor risiko.

Oliver Mjøstad har nå overtatt ledelsen av sikkerhetspolitiet mens Lie er i Norge. Han har et meget svart rulleblad. Han har tidligere arbeidet i tømmerbransjen og har aldri hatt noen politiutdannelse. Han har vært medlem av N.S. i mange år og leder av et hirdregiment på Hedmarken. Han er reserveoffiser og da tyskerne kom hit, spilte han til å begynne med norsk patriot og var med å kjempe mot tyskerne. Men ved Midtskogen ble han sammen med en annen nasist, Sivert Grindalen, frattat uniformen og arrestert som forreder. På Eros ble han imidlertid ved en feiltagelse satt på frihet. Hans utnevnelse til sjef for sikkerhetspolitiet er meget karakteristisk for forholdene i Norge i dag.

1. AVG.

19.10.1941.

NR. 51

SALJENSKJER. På midtvarselsett meldes om langsom tysk fremrykking. Russene har siktet fremrykkingen mot Kostjva. Veldeomme russiske styrker ved Orjol og Kalinin har oppholdt tyskerne der. Tyskerne har begynt et nytt angrep ved Tula, 160 km øst for Kostjva, og Tula har vært utsatt for hurtig bombardement. - Westen 320 km bak de linjer som framskutta tyske avdelinger har nådd er russiske styrker framstasjon i virksomhet. Russiske guerillastyrker har angrepet en flyplass ved Smolensk, hvorvedt tyske fly ble skadet og 10 andre alvorlig skadet. - Langt i syd, der det har vært stille et par dager, har general Rundstedt gjennopptatt offensiven mot Rostov. Tyskerne etter alt inn på å innta byen og den viktige industri i disse struk. Tyskerne påstår at de på sørfronten har inntatt byen Taganrog som ligger 80 km vest for Rostow. - Russerne forlet Odessa i roriner. Truppene fra Odessa står nå klar til å motta fienden andre steder. Malinovsky, den russiske sendemann i London har uttalt: "Rus som en hund på slagsmarken så vil russerne komme til å kjøpe til den tyske krigsmaskin en fullstendig knust. Russerne er et enig folk som står sterkt som et fjell. Russlands krigsindustri ble planlagt for lange siden med den tilvarende situasjonen for syn." -

3 eller 4 ganger har tyskerne meldt at Timojsjekos armee er utslettet, men enda forsøker russene om høgda. Nås tyskerne har hatt det travelt med å skrive sondermeldungen, har russene brukt tiden til å konsekutere en ny front. - Russene som hadde tenkt seg muligheten av et tungt angrep, har vært oppatt med å flytte sine fagarbeidere settever allerede fra begynnelsen av dette året. Stalin har vært forberedt på å måtte oppgi Moskva og flytte fronten 900 km øst for byen. Skulle denne linje bli brutt, ligger det ferdig planer om Atrekko seg omkring 250 km tilbake - til Urals. Tyskerne er så i et dilemma. Anten så de forfulgt russene til en ny front langt øst, eller de så vende seg mot Kaukasus, hvor de kommer til å møte ikke have russene, men britiske tropper som til våren vil være den beste her. Storbritannia har stilt på benene i hele sin historie. Soldater fra den britiske festning i Tobruk er så kommet til England med permission. Tobruk har så holdt stand i over 6 måneder trengt stadige tyske angrep.

KLIMONTZKA. I de siste 24 timer har det ikke vært noen fiendtlige fly over Storbritannia.

NORGE. Det er kommet melding på melding om utbygging av politivæsenet i Norge. Det siste er at Fredtvært skal utbyggas for det norske sikkerhetspoliti og bli det største fengsel for politiske forbrytere. En newt av nisser er utnevnt som sjef og hirdmedlemmer er utnevnt som nattevaktar. Nisser har selv foretatt alle utnevnelser uten å rádføre seg med fengselsmyndigheter eller andre. Opprettelsen av dette nye fengsel henger sammen med en ny forordning som er laget istand for lengre tid siden. Etter denne forordning kan politiministeren eller de han benyttdiger, for eks. hirden, ta i forvaring en hvilken som helst norsk borgers. Folk som blir arrestert etter denne forordning kan bli holdt i forvaring så lenge krigen varer uten dam eller fenglingskjenneles. Men denne siste forordning har nisser gjennomført den organiserte lovloshet.

I tilleggsprogrammet talte redaktør Skanevad om land.

I. A.F.K.

20.10.1941.

M.F. 32.

Satfronten. Tjimesjenkos armeer, som så ofte er blitt tilintetgjort på papiret, kjemper hårdnakket, og sinker det tyske framstøt mot Moskva. Alle de panserdivisjoner og fly som Hitler råder over er satt inn i kampen om Moskva for å ta denne by før vinteren for alvor setter inn, men til tross for dette er russernes motstand ikke brutt. De voldsomste kamper raser ved Kalinin, som er blitt erobret og gjenerobret flere ganger enn Smolensk ble det tidligere i krigen. Det meldes videre om voldsomme kamper ved Malejareslavets og ved Kaluga, hvor von Beck forsøker å omgå de russiske stillinger. Tyskerne forbereder et kraftig angrep mot Tula, der de har satt i gang en kraftig artilleriild. Tyskerne har store tap. Ved Kalinin har således de kraftige russiske motangrep voldt tyskerne enorme tap. Deres framrykking her er stanset for flere dager. - Moskva er blitt erklært i beleiringsstilstand.

Lengst i syd har von Rundstedt gjenopptatt sin offensiv mot Rostov. Tyskerne melder at de har besatt Taganrog ved det Ascovske hav. Imidlertid møter tyskerne her stor motstand fra de russiske armeer, som nå er blitt forsterket med 50000 mann fra Odessa.

General Wawell er ivrig opptatt med å bygge forsvarsværker i Kaukasus. Store mengder krigsmateriell føres fram.

Japan. Spenningen i Stillehavet er stadig like sterk. Det later til at general Tojos regjering får støtte i Japan. Det er påbudt sensur av all utgående post fra idag. Det meldes også om store forandringer i det såkalte "lille kabinett", spesielt på grunn av utnevnelsen av Tamo.

Storbritannia og U.S.A. er imidlertid beredt.

Hellas. Det meldes om uroligheter i Grækenland. Grækerne skal i en eneste tifning ha skutt 330 bulgarer og 7 tyskere.

Frankrike. Den tyske sverstkommanderende i Nantes, oberstlsyntnant Holz, er skutt ved et attentat. De to overfallsmenn greide å unslippe i mengden. Seks av de ledende professorer i Paris, bl. a. de kjente Borel og Langevin (?) er arrestert.

Italia. Tysklands allierte må betale en stadig større pris for å få lov til å kjempe sammen med tyskerne. Hitler har nå beordret i million italienske soldater med en tredjedel hver til Russland, Frankrike og Jugoslavia.

Norge. SS-Sturmführer Felix Andersen er kommet hjem fra Russland, og uttaler at det russiske materiell ikke alene er godt, men glimrende. Felix kunne også berette at den russiske soldat er god til å slåss.

I tilleggsprogrammet talte sekretær Stabel om den provisoriske anordning av 3 okt. 1941 om utlendingers rettsverv i norske selskaper.

1. Årg.

Tirsdag 21. oktober 1941.

Nr. 33

Satfronten. Det er nå tre dager siden tyskerne for annen gang meldte at Hinosjenkes armer var omringet og tilintetgjort. De påstod at 3/4 million russere var drept. Men russerne kjemper fremdeles videre og påfører tyskerne store tap ved sine energiske motangrep. Kampen om Moskva går nå inn i sin voldsomste fase. Hitler har satt dagen for byens erobring til 1.november, og innen da må det også være skjedd hvis han ikke vil at Moskvas forsvarere skal nyte fordelen av en vinterkrig. Tyskerne har kastet inn 50 divisjoner og 16.000 tanks i det avgjørende slaget som er begynt. Den eneste antydning som imidlertid gis om kampene i dagens tyske kommunike gjelder opprensningsoperasjoner ved Brjansk. Men det russiske kommunike i middags melder om heftige strider, særlig ved Kalinin, Malojareslavets og Mojaisk. Russerne holder tyskerne i sjakk, og likeledes er frammarsjen stoppet opp ved Orel med store tap for tyskerne. Vest og SV for hovedstaden har russerne slått tilbake flere voldsomme tankangrep, ved Mojaisk lyktes det en tysk tankavdeling å trenge 2 km fram før den ble revet opp og restene tvunget til å snu. Selve Mojaisk er erobret og gjenerobret flere ganger.

I syd påstår tyskerne å ha tatt Stalino vest for Don, de russiske kommunikeer bekrefter ikke meldingen, men de har flere ganger tidligere omtalt farens mot Don. - Heftige kamper raser ved Taganrog. - På Leningradfronten har russerne gjenerobret byen og jernbanestasjonen Pogostje. Tyske forsterkninger klarte ikke å stoppe angrepet. - Det russiske skip "Oktoberrevolusjonen", som tyskerne to ganger har "senket", har utslettet med kanonild en tysk infanteriavdeling som prøvde en framrykning. I de siste dager har russerne skutt ned 200 tyske fly omkring Leningrad. - På Murmansk-avsnittet er tyske elitetropper blitt tvunget til å trekke seg tilbake etter alvorlige kamper.

Flyangrep. Britiske fly har inatt bombet steder og byer i Nordvest-Tyskland, særlig Emden, Bremen og Wilhelmshafen. Tapene etter disse operasjoner som omfattet 7 ganger så mange fly som de tyskerne inatt sendte over Storbritannia, er 9 maskiner. De tyske angrep, som var over før midnatt, koncentrerte seg særlig om det nordlige Wales. Endel skade ble voldt på flere steder. - Den britiske luftoffensiv var også rettet mot Nordfrankrike, Belgia, Nederland og det nordlige Danmark, hvor tyske sjøflybasar og fabrikker ble rammet. To forsyningsskip ble videre bombet. Fra disse angrep saknes to jagere og et fly fra kystkommandoen.

USA. Den amerikanske finansminister meddelte igår at Statene har innremmet Russland en ny kredit på 30 mill. dollar i tilgift til kreditten på 100 mill. dollar som ble bevilget ferrige måned. Mr. Harriman, som idag skal konferere med Roosevelt og krigsmaktens ledelse, uttaler at han har stor tiltro til russerne. - Fra New York meldes at 4 av Statenes største flyfabrikker nå har satt i gang masseproduksjon av flyvende festninger som tar en meget større bombelast enn de som tidligere ble laget og har en aksjonsradius på 9.600 km. - Wilkie spår snarlig virkelig krig mellom USA og Tyskland. På spørsmål om hvilke forandringer som vil inntrefte i forholdet til Tyskland med det første, svarer han at USA faktisk allerede er i krig med Tyskland, men hvis man tenker spesielt på skyting, vil man nok i den nærmeste framtid sannsynligvis få oppleve både endel fly- og flåte-kamper. -

Tusenvis av nye kanadiske tank-tropper er kommet til England med en av de største konveyer som har krysset Atlanteren i denne krig, demibåtent hundrevis av flygere, antitankpirater, teknikere osv.

Stillehavet. Sammenslutningen mellom de demokratiske stillehavsmakter, som nå er en realitet, betyr at de hollandske, amerikanske og britiske land vil gå til samlet aksjon under felles overkommando hvis freden i Stillehavet skulle bli truet.

Middelhavet. Italienske forsterkninger skipes nå om natten over til Tunis om natten, og derfra går forden videre i fransk territorialfarvann til Tripolis. Italienerne kan ikke lenger bruke den direkte ruta, da den kostet for meget: i ukken som endte 13. okt. ble ytterligere 18.000 tonn italiensk tonnasje senket mellom Sicilia og Nord-Afrika. - Begge partene innser at årstiden for strøkkamper nå er inne, englenderne har i det siste sendt unyre mengder materiell og folk til sine stillinger, bl.a. er store indiske troppstyrker kommet til Westporten.

England reiser imorgon Nelson-dagen til minnet om slaget ved Trasfalga, hvor det ble gjort ende på Napoleons store håp om å være Europa-herre.

1. AVG.

22.10.1941

Militæronten. Meldingene fra satfronten idag sier at slaget om Moskva fortsetter. Alle meldinger tyder imidlertid på at kamplinjen ikke er nærmere hovedstaden noe sted enn den var før flere dager siden. Det kjemper fremdeles ved Kalinin og Malojarosjets og Bojajek. Det tyske kommunike melder ikke om noen ny fremgang. Det er tatt 500 russiske fanger sammenfor Bjansk over 300 km. SV for Moskva. Det tyder på at tyskerne vinner området bak fronten for russisk motstand. Tyskerne melder nå for fjerde gang om Timosjenkos armérs utslettelse. Fra en by sør for Moskva meldes det om full winter over store strækninger. Isen har begynt å legge seg på elvene og slettene er dekket av snø. Det later nå til at tyskerne samler interessen om sydfronten og Leningrad. En tysk journalist skriver at offensiven mot Moskva er stoppet opp på grunn av de innviklede og omfattende operasjoner, og at Moskva er av mindre betydning enn Leningrad og Kaukasus. Det har altså tatt Hitler 3 uker til og tap av 500 000 mann å konstatere at Moskva er uten betydning. /

I den sydlige sektor er stillingen forverret i Donetsbassengen. Kampene er særlig voldsomme i dette området, og Moskva kringkaster melder at det kjemper i det viktige industrisentrum Stalingrad som den tyske overkommando påstår ha erobret. Tyske tankavdelinger er her overlegne, men russerne gjør hard motstand. Det er voldsomme kamper i nærheten av Taganrog og russerne har her trukket seg tilbake til nye stillinger. - Ved Leningrad er tyskerne fremdeles på defensiven. Til tross for tyskernes farlige framrykking på sydfronten holder Hitlers nærmeste hovedmål, Moskva, fremdeles stand. Det meldes idag om stor aktivitet i de russiske byer i sat. Disse ligger mange hundre km, sst for Moskva. Jernbanene tilknytning fra disse byer er fulle av tropper til fronten i vest, og togene kommer tilbake med fagarbeidere fra krigsindustrien. Russiske fly patruljerer langs disse jernbaner, men det har ennå ikke vist seg noen tyske fly på disse strekninger. Den aktivitet som utøvelles i disse nye stræk viser at det blir gjort forberedelser til en langvarig krig. Tyskerne er fremdeles 1500 km. fra disse industriområdene, som omfatter aluminiumsfabrikker, smelteverker som fremstiller mer kobber enn Tyskland, kjemiske fabrikker, olje og stålsgentra.-

Flyvåpenet. Det var andre kvelden på rad at Bremen og andre steder på kysten ble angrepet av britiske bombefly. Videre ble Århus og Lorient angrepet, og tyske flyplasser i Nederland og Nordfrankrike. Angrepene kom like etter gárgágens intense virksomhet. Tyske fly gjorde seg mer gjeldende enn de har gjort på lenge og den britiske plan om å trekke tyske fly tilbake fra satfronten for å lette trykket der ser således ut til å skulle lykkes. 13 tyske jagerfly ble sledgegått. De britiske tap var 3 bombefly og 10 jagerfly. 4 flyvere ble reddet. Det var liten tysk flyvirksomhet over England med liten materiell skade og ganske få offer.-

Middelhavet. Tripolis ble bombet i mer enn tre timer av en sterk britisk flyavdeling. Et fiendtlig forsyningsskip ble senket og et transportskip i konvoi. Britiske fly har også bombet Appâlonia i Libya. - Engelskmennene vil nu få en ny type stupbombefly fra Amerika. De er mer effektive enn de andre, kraftigere armert og kan ta større bombelast.-

Meldinger fra Washington tyder på at bestrebelsene for å få opphevet nøytralitetsloven har fått sket næring ved at to nye amerikanske skip er blitt senket i Atlanterhavet. Skjøningen av den amerikanske flåten i Atlanterhavet og Stillehavet er kommet lengre enn den opprinnelige plan. Admiraltetet har erklaart at den amerikanske skipsbygging er nådd så langt at tonn for tonn erstatter det som blir senket av alliert tennasje.

Eden er reist til Kina for å drifte stillingen med den kinesiske regjering. - Det er nå 3 dager siden obesattsyntant Holla ble skutt, og tyskerne har vist tegn til panikk og er gått til massemyrdarier. Petain opplyste at de 50 første gisler var blitt skutt imorgos og at 50 nye vil bli skutt imorgen hvis ikke morderne blir funnet innen imorgon tidlig. - Det tyske politiet har lovet en belønning på 15 millioner franc til den som kan gi opplysninger som fører til pågrimpelse av morderen. - Den tyske finansminister har få funnet det nødvendig å advare folk mot å bruke sine penger da de frykter et nytt marksplassenbrudd. - Storbritannia holder nu på å organisere en stor plan for bespising av skolebarn. De serverer på 4000 måltider om dagen, men planen er at de skal skaffe varm middagsmat til 1 million skolebarn daglig.

Tilleggsprogrammet talte redaktør Skanevad bla. om angivere, og han minnet om de plakater som sto oppslatt overalt fra 9. april. "Tunge tider krever tankjenske. Husk din taushetsplikt".

1. AM.

23.10.1941.

Nr. 35.

Sørfronten. I meldinger fra østfronten heter det at Moskvas forsvarere kjemper hårdnakket mot det største tankangrep i historien. Tyskerne har kastet 16.000 tanks inn i dette slaget i et fortvilet forsøk på å sebre Moskva innen slutten av denne måned. Tyskerne har sat for mye inn på dette til at de nå kan oppgi sine planer, og de er mere enn noensinne oppsatt på å ta Moskva til hovedkvarter for vinteren. Den tyske overkommandoen melder at Moskvas ytre forsvar er blitt brutt ca. 60 km fra byen av en tankavdeling, men det er intet som tyder på at disse tanktropper blir støttet av infanteri. I de russiske krigsmeldinger i dag blir det innrømmet at tyskerne har gått fram langsomt i retning av Malojarosslavets. Det blir eklatant at den russiske linje holder fast i området ved Mojaisk vest for Moskva. Det er ingen forandring ved Kalinin eller i syd mellom Kaluga og Tula. - På sydfronten har den tyske fremgang mistt sterk motstand siden Taganrog ble seoret. Men kror at de tyske døde og sårede i slaget om Taganrog beløp seg til over 35.000 mann. - Den tyske offensiven på Krim er blitt gjenopptatt.

Bortsett fra overfartet kapplandet på østfronten. Foruten det krigsmateriell som var lovet har russene mottatt lokomotiver og jernbanevogner fra England og matvarer fra Canada. De amerikanske forsyninger til Russland går direkte fra Boston over Atlanterhavet til Archangelak ved Hvitehavet.

Flyansatte. Britiske bomberfly har i natt angrepet industriksentret i Mannheim og andre mål i Tyskland. 5 britiske fly savnes. Det var noen få tyske fly over Storbritannia i natt, hvorav tre ble skadlagt. I dagslys bombet britiske fly tyske skip i kanalen og flyplasser i Nordfrankrike. Videre er det gjort stor skade på Napoli.

Gjennomsnittlig ett ikke fiendtlig skip pr. dag er blitt senket i løpet av denne måned.

Italienerne nekter nå å tjenestegjøre i Middelhavet. Isteden er man gått over til å bruke tusenvis av franske krigsfanger til fart i dette favvann.

Ifløgs meldinger fra Washington har tyskerne forsterket sin "fredsoffensiv". Enden understreket i Underhuset i dag at det ikke kan være tale om å forhandle med Hitler om fred.

Norge. Sekretær Harry Jørgensen i Handels og Kontorfunksjonærenes Forening ble arrestert 6. oktober. Grunnen er ukjent. Det er ikke riktig at formannen i Bekledningsarbeiderforbundet skulle være arrestert, han er tvertimot blitt tvunget til å fortsette i sin stilling.

Finn Halversen hadde funnet ut at Nationaltheatret skulle vise fram Holbergs "Jean de France" til skrek og advarsel for de hjemlige jøssinger. Stykket ble imidlertid tatt av programmet da det viste seg å være oversatt av Dagbladets redaktør Gunnar Larsen som f.t. er på Grini. Han navn måtte ikke forekomme i programbladet.

I tilleggsprogrammet talte skipsreder Fredrik Holst om jagerfondet.

EXERCISES.

THE JOURNAL OF CLIMATE

三九五

Meldinger fra Stettenton idag går ut på at tyskerne ikke har rykket nærmere Moskva, enda de har gjort flere forsök på att bryta gennom byens forsvarswerker. Särskilt hårdt strider utkjempes ved Malojaroslavets og Mojsjuk.

Tyskarne har tatt offensiven i markten av Elmensjøen, som ligger øst for Leningrad, men det meldes at de er slått tilbake med store tap. Ved Leningrad har russene gjort nye utfall.

Stillingen på sørfronten er fremdeles alvorlig. Tyskerne kastet ryske styrker inn i kampene, som blir heftigere og heftigere. Det foreligger meldinger om et forsterket tysk angrep i retning av Rosjov.

Det sovjetrussiske telegrambyrå Tass melder idag at de rømmede tyske angrep på Krin ved Perikop er slatt tilbake med store tap for fienden. De tre sistre dager skal tyskerne mistet 10 tusen mann i

Bak fronten ble russiske styrker organisert av Budenny og Voro-

Bak fronten blir nye russiske armeer organisert av Budenny og Vorosjilov, for om kort tid å bli kastet inn i kampene. Moskvas glimrende forsvarer Timosjenko har overtatt kommandoen på sydfronten, mens general Jukov har tatt kommandoen på midtavsnittet. Hvem som skal overta ledelsen i nord etter Vorosjilov er ennå uklart. Russenes fyrer, Stalin, er fremdeles i Moskva.

Charge d'affaires Lunde melder at den norske legasjon i Moskva er
tillflyttet Kujbysjev (Samara). Sendemann Andyord er nå i London på
gjennomreise fra Buenos Aires til Sovjet.

En officer i den engelske generalstab uttalte idag at slaget ved
Moskva militært sett er det viktigste, hva som enn hender på sydfronten.
Militære makhismenn i Berlin uttaler idag at været på østfronten er
forskerdlig.

Det var nærtig engelsk flyvirksemhet over nordvest-Tyskland
idag. Mindre bie Brest, Cherbourg og L' havre bombet. 2 fly savnes.
Det var få tyske fly over England niste døgn.

FRANSKESKAFTEN. Ingen har meldt seg for å hente blodpengene som var oppstilt som belønning for den som anga attentatmennene i Nantes og Bordeaux. I Bordeaux er det gitt ordre om at ytterligere 50 gisler skal skytes om morderne ikke er funnet innen søndag kl. 12. Byen har måttet betale ut helt til 19 millioner franc.

NORGES. I Stavanger er 10031 radiosparater beslaglagt. Tyskerne har
drevet avgård med de flotteste apparatene, men også de hjemlige
existene er framstilt.

and the first was due to the same person as the first. It is
not known whether the two were related or not.

1. AVG.

16.10.1941.

N. 17.

Satirfronten. Slaget om Moskva raser fremdeles, men dagens meldinger viser at tyskerne kjemper i de samme områder som før en uke siden. Dagens russiske kommunike antaler kamp ved Mojaisk og Maljareslavets. Det tyske kommunike melder ikke noe Moskvafronten. Pravda skriver: "Vår forsvar blir stadig sterkere." Tyske kampformasjoner er kastet tilbake på midtfronten.

I øgr kaster tyskerne nå inn nye tropper i et forsøk på å bryte gjennom til Den, men nye russiske reserver kommer fram til frontlinjen, og det tyske forsøk på å trenge igjennom de russiske forsvarsverker er blitt tilintetgjort. "Den Røde Stjerne" har tilbakevist tyskerne påstand om erobringen av Charkow. Ogå Restow forvarer seg stadig. De tyske tap i de siste 20 dager beløper seg til om lag 300.000 drepne og sårede. Russene melder om flere heldige motangrep, og mange sådlagte tyske tanks og fly. Det foreligger også beretninger om russiske friskavers hætemodige kamp bak linjene.

På autoritativt hold i London uttales at de siste ukers begivenheter er en milesten på Hitlers vei mot undergangen. Det begynte med dat de offisielle tyske kommunike om at de huk armeen som forsvarer Moskva var sådlagt, og de detaljerte opplysninger om de enorme russiske tap. Ved dette kommunike håpet tyskerne ikke å sådla den russiske motstand og slik at både Moskva, Leningrad og Restow ville faller som nedne frukter i tyskernes hender, og veien til Kaukasus var fri. Erobringen av Krim skulle så være støtt til at Japan angrep den russiske østlandet. Hvis Sovjet var knakket ville også motstanden i de okkuperte land være brutt, og Storbritannia og Amerika ville få seg forelagt et fredstilbud. Denne Hitlers storstignende plan er nå tilintetgjort ved russenes motstand. Alle tyskernes fortvilte framstøt er blitt slått tilbake med store tap. Moskvas indre forsvar er blitt metodeisk overvakt. Nye tropper er blitt ført fram til fronten fra sør. Kart sagt, tyskerne har litt en alvorlig skuffelse. Ved Moskav som ved Leningrad har de russiske armeer vist at den tyske hær ikke er uovervinnelig.

De siste meldinger antyder at Charkow muligens er evakuert, Krim og Restow holder fremdeles stand.

Polkene i de undertrykte land har vist at deres motstand ikke er knakket. Storbritannia og Amerika anspør til nye anstrengelser, og i Middelhavet er en kommet enda et skritt nærmere mot å sådla den fiendtlige makt. S Avdi Londen.

Massemyrderiene i Frankrike har vakt enorm forbitrelse i alle frie land. Der et år siden uttalte Deutschlandsider at i det fremtidige Europa under Tyskland og Italias ledelse ville det bli virkelig fred og konstruktivt arbeid. Men massemyrderiene viser at tyskerne selv ikke er lenger er overbevist om sin seier. Roosevelt og Churchill har sendt ut erklæringer som sterkt fordunner tyskernes mord på gidslene. Hovedpunktet i Churchills erklæring var at én av de viktigste krigsmilane må være å straffe disse forbrytelsene. Roosevelt sier at slike handlinger er blitt begått av desperat mann, og at det endelige mål er å tilintetgjøre truselen fra Hitler. Han uttalte at Amerikas ansvar ikke er mindre enn de andre lands og at Amerika ikke vil vike tilbake for noe offer. - De Gaulle oppfordrer alle franskmenn til å ha 5 min. stillhet neste fredag mellom kl. 16 og 16,05 som en protest mot myrderiene. Den amerikanske admiral Land meddeler at 4.000.000 amerikansk tonnasje er overført til allierte land og den amerikanske hær og marine. I de siste to åra er 1.000.000 tonn solgt vesentlig til Storbritannia. Amerikanerne har sjøsatt en ny krysser på 6.000 tonn som er den hurtigste i sin klasse.

Flyangren. Det har vært angrep for 4de natt på rad over Napoli. I den siste tid har britiske undervannsbåter eller fly senket eller alvorlig skadet halvparten av italienske skip i konvoi i Middelhavet. Flyangren over Nederlann og Nordfrankrike. 2 tyske jagere skutt ned.

Søndag 26. okt. 1941

Den tyske kommunistiske melder ikke noget fra Moskvafronten. Det er dog vigtigt at bemærke, at der ikke er tale om en front, men om et samlet kampområde.

Det tyske kommande melder ikke noe fra Nossrvallfronten.
Det ser kastes. Tyskerne må inn nye tropper i et forsøk på å bryte
gleden til dem, men nye russiske reserver kommer stadig til front-
linjen, og det tyske forsøk på å trenge igjennom de russiske forsvars-
linjer, er blitt tilintetgjort. "De røde stjerner" har tilbakenvist
trosser og påstår om erobringen av Karkov. Også Kostov forsvarer seg
mot Russenes påstand om erobringen av Karkov. De tyske tap i de siste 20 dager beløper seg til en lagt tre
hundre tusen drepte og sårede. Russerne melder om flere heldige mot-
angrep og mange ødelagte tyske tanks og fly. Det foreligger også be-
richter om russiske fiskarers heltemodige kamp bak linjene.
Masseryrderiene i Frankrike har vakt enorm forbirrelse i alle frie
verdier. For et, ån siden uttalte Deutschlandender at det framtidige
Europa under Tysklands ledelse ville det bli virkelig fred og konstruktiv
arbeid. Men masseryrderiene viser at tyskerne selv ikke lenger
arbeider. Men masseryrderiene viser at tyskerne selv ikke lenger
er overbevist om sin egen Roosevelt og Churchill har sendt ut ar-
klæringer som sterkt fordømmer tyskernes mord på gjenens. Hoved-
punktet i Churchill's erklæring var at et av de viktigste krigsmål må
vara å straffa disse forbrytelser. Roosevelt sier at slike handlinger
var begått av desparate menn, og at det endelige mål er å til-
ta ansvar fra Hitler. Han uttalte videre at Amerikas ansvar
fullgjorts fra Hitler. Han uttalte videre at Amerika ikke vil tilbake-
trekke seg mindre enn de andre lands og at Amerika ikke vil tilbake-
trekke seg noe effekt. De Gaulle oppfordrer alle franskmenn til å ha 5 min
avslutninga med fredag mellom kl. 16 og 16.05 over hele Frankrike om
en øyeblikk på mundene.

... som stod i kamp mot en flottille med 120000 tonn og 1000000000 kr. i myndigheten.

1. MAJ. - Et britisk fly har senket en italiensk ubåd i Nordsjøen. Denne ubåden var en del af et konvoi med italienske skip som er sendt til Italia fra Norge og Sverige. Det er ikke klart hvilke skip der er omkommet.

Avgangssituationen i Sovjet er i dag års hitsetter vi :
Av nyhetene i går og i dagårs hitsetter vi :
Sudjencov og Vorosjilov er nå ivrig opptatt med organiseringen av nye
strategiske styrker bort fronten. Timosjenko har overtatt kommandoen i syd,
mens general Zukov leder operasjonene på midtavsnittet.- I siste ~~dag~~
uke har rykken mistet 4 tusen menn pr. dag.- Charge d'affaires Tunde-
felder av den norske legasjon i Moskva er tilflyttet Kujbysjev. Sender-
melder av den norske legasjon i Buenos Aires til Sovjet.
Haan Andivord er nå i London på gjennomreise fra Buenos Aires til Sovjet.
- Militære målsmenn i Berlin uttalte fredag at været på østfronten er
forferdelig.- Schanske Jonasson gjentok i tilleggsprøvamnet lørdag sin
uttalelse av 26.sept. D.s vil ikke støre ting i winter, mere kan ikke
sies i øyeblikket. Turge er et viktig strategisk ledd.

I. ÅRG.

27.10.1941

Nr. 39.

Østfronten. Tyskerne har satt igang en ny rekke tankangrep ved Mojaisk og Maljjaroslavets, og desparate kamper foregår på disse stedene. Det meldes om voldsomme angrep og motangrep i slud og snø. Tankslagens etterfølges av kamper manu mot manu. Tyskerne er forberedt på en så størrre og voldsommere kamper enn hittil, og de har kastet inn alt de har i kampene for å ta Moskva i denne måned slik som Hitler har lovet. Sovjetrussiske kommunikeer slår fast at det kostet tyskerne 50.000 mann, 250 tanks og 1200 motorkjøretøy å innta byen Stalino.

Korrespondenten for News Chronicle, Philip Jordan, har skildret hvordan den russiske arme reddet Moskva i de mest kritiske dager. Den 15. oktober brøt tyske tanksrykker og motorisert infanteri igjennom Moskvas ytre forsvarslinjer og fortsatte mot byen. De beste russiske divisjoner gikk så i filma gjennom vest den 16. og 17. I to døgn raste kampen mot en fiende som hadde alle fordele på sin side på ensdekkede marker og friske veier, da ble tyskerne kastet tilbake til Mojaisk. De områder de hadde erobret den 15., tapte de den 17. Russerne ville aldri vært i stand til dette om det ikke hadde vært for det utenlandske materiell. Korrespondenten uttaler videre at meldingene om at Vorosjilov og Budenny organiserer nye arméer bak fronten må klinge som en dødsdom for den tyske generalstab. Han nevner videre de svære russiske industriererver som blir flyttet østover. Hele fabrikker blir sendt mot øst på lange tog. Dag etter dag, time etter time utfyller russerne de tap som overfallsmennene har voldt dem.

Flyangrep. Britiske fly angrep i natt Hamburg og andre mål i Nordvest-Tyskland. Det var liten tysk flyvirksemhet over England. Videre angrep britiske fly kysten av Nederland og Nordfrankrike og bombet kaier og forsyningsskip bl.a. i Egersund.

Libya. Engelske avdelinger brøt seg i natt gjennom de italienske linjer ved den egyptisk-libyske grense på enkelte steder, og fienden trakk beg tilbake. Det har også vært britisk patruljevirksomhet i Tobrukavsnittet. Tripolis og Benghazi er bombet, i den første ble bygninger ved sjøflyhavnen og veiforbindelser ødelagt. Ved Benghazi ble malter og sidespor til jernbanen angrepet. Det var åttende natt på rad at Benghazi ble angrepet. Det var også flyangrep på Malta 2 ganger lørdag med 10 drepte og sårede. To av aksemaktenes fly ble stygt skadet og ett ble skutt ned.

U.S.A. Amerika feirer i dag marinens dag. Slagordet er "Totalt for". President Roosevelt sier i et brev som ble offentlig gjort i dag: "Jeg er stolt og tillitsfull over å vite at vår marine er i stand til å påta seg alle de forpliktelser som ventes av den. Amerikanske handelskip kommer til å seile på alle 7 hav under eget flagg." Debatten om å beverne handelsfartøy begynner i dag. Ta representanter har uttalt at de er imot ordet "nøytralitet" i denne forbindelse. "Vi er ikke nøytrale".

Vladivostok. Det meldes offisielt om trefninger mellom russiske og japanske soldater. 20 japanske soldater gikk over grensen for å ta de russiske grensevakter tilfange. Denne melding er ikke blitt bekreftet fra japansk side.

I tilleggsprogrammet talte medisinaldirektør Evang. Han omtalte det forunderlige faktum at Norge er det næste land hvor Hitler har forsøkt å nazifisere folket ved hjelp av landets egne nazister. Disse folkene føredem er en skamplott på vår historie som det skal bli vanskelig å få vasket av. Han omtalte også de forskjellige typer som har sluttet seg til Nasjonal Samling, de tapende, overløperne, hyenene og opportunistene. Han sluttet slik: Alle - både hjemme og ute - vet mer om hva vi vil gjøre i Norge i fremtiden enn vi visste før krigen. ... smoltet slaggene vekk.

... inn. Minnen om militærnætet med krig mot på det nordlige frontavsnitt.

... i Tyskland. Tyskland er det nest framstilt i den

NYTTIG.

1. ÅRG. PA NOKRATEN Torsdag 28. okt. 1941. Nr. 40

Østfronten. Tyskerne har hatt enorme tap i slaget om Moskva. Offensiven fortsetter, men uten ny framgang, og tyskerne har måttet kaste inn utmattede tropper og reserver. Russerne har bygget ut sine stillinger og laget nye forsvarverker. Dagens russiske kommunike nevner voldsomme kamper ved Mojaisk og Malojaroslavets. Uoffisielle meldinger tyder på noen bedring i situasjonen, især ved Kalinin, men også ved Orel hvor fienden har prøvd å bryte seg vei rundt den russiske flanke. Intet sted står tyskerne nærmere Moskva enn 65 km, da fleste steder foregår kampene mellom 100 og 150 km fra byen. Tysk kringkasting innrømmer idag at en del av Kalinin fremdeles er på russernes hender, til tross for at de for flere dager siden meldte at byen var tatt.

På sydfronten fortsetter det tyske framstøt og på sine steder har tyskerne stor framgang. Moskva prøver ikke å skjule det alvorlige i stillingen her, men framhever tvært imot truslen mot Donets-bekkenet som er tiltatt. "Den røde stjerne" skriver: "Tyskerne har meldt at de sovjetarme er omringet, men disse armeer fortsetter sin kamp om motstår med hell angrepet." - Karkov, som tyskerne påstod de hadde erobret for tre dager siden, er ennå ikke falt. Men presset mot byen øker og den er nå i virkelig fare. - Rostov angripes uten opphold, alle forsøk på å trenge gjennom forsvarsverkene er imidlertid slått tilbake. - På Krim er kampene blusset opp igjen. En har inntrykk av at tyskerne føler seg fram i et desperat forsøk på å finne et svakt punkt i russernes linjer. Tyskerne har store tap og vinner lite terreng. USA. I sin tale på marinedagen igår sa Roosevelt: "Amerika er blitt angrepet. Over hele Atlanteren er våre handelsskip blitt senket og våre destroyere beskutt. Det er klart hvem som har løsnet det første skudd, men i det lange løp har det mest å si hvem som kommer til å løsne det siste. Hitler vil prøve å skremme oss vekk fra havet. Det skal ikke lykkes. Vi produserer for hver dag flere og flere våpen. Den viktigste oppgave er å sørge for at disse kommer fram. Flåten har fått ordre om å skyte uten varsel, våre handelsskip er blitt beväpnet. Den amerikanske marine holder på den gamle setning: Blås i torpedoen, full fart forover! Hitlerismen må knuses, derfor må det settes fart i hjelpen til Russland. Hitlers armeer kan bli tvunget til å stoppe å grave seg ned. Da er sammenbruddet ikke langt borte, for et system som nazismen kan ikke bestå uten stadige seire og erobringer. Enhver beundrer russerne. Men de trenger fly, tanks, kanoner og mange andre livsviktige produkter. Tyskerne utfordrer våre skip som skal skaffe dem der. Ansikt til ansikt med denne siste og alvorlige trusel har vi fått vårt standpunkt og står beredt." China. Avisen "Central Daily News" skriver: "Japan vil hverken rykke fram i syd eller i nord. Men det vil sette fram krav til Russland for hvis høve skulle by seg. Den tid er forbik da Japan kunne gå på. Det tør ikke ta chancen på en krig med alle Stillehavsmakter som nå står samlet og har utbygget sitt forsvar. Videre minner bladet om grensesammenstøtene i Mandchukuo for tre år siden, der det viste seg at mekaniseringen av den russiske hær var kommet lengre enn den japanske. Derfor tør heller ikke japanerne risikere en offensiv mot Sibirien i Italia. Tyske sjøfolk må nå bemanne de aksesskip som går mellom Sicilia og Libya. Misnøyem øker i Italia, noe som bekreftes av avisene. Flere embetsmenn og fascist-funksjonærer forflyttes fra nord til syd og omvendt. Matsituasjonen i landet er blitt forverret. - På årssagen for Italias overfall på Hellas, har Churchill overfakt en hilsen til den greske statsminister, der han forsikrer at overfallet skal hevnes. Times redegjør om forholdene på Island, som er blitt en meget viktig mellomstasjon i skipsruten over Atlanteren og en like viktig flybase. I tilleggsprogrammet talte sendemann Satmarij i anledning den tsjekkoslovakiske nasjonaldag. Det ble videre en hilsen fra Trygve Lie.

Årsaken til misforståelsen med krigens på det nordlige frontvern er at det næst Kongelige i den

1. NR.

29.10.1941.

Nr. 41.

Satronten. På Moskvafronten slår russerne fremdeles hardt fra seg. Til tross for tyngden av det tyske angrep har russiske styrker satt igang lokale motangrep på alle frontavsnitt. Det raser ennå heftige kamper i retning av Mojaisk, Malejareslavets og et sted, Molokelans 120 km nordvest for Moskva, som nevnes for første gang. Men både tyske og russiske meldinger går ut på at tyskernes fremskutte tropper ikke er nærmere Moskva enn 65 km. Størsteparten av hovedstyrken kjemper fremdeles mer enn 100 og 150 km fra byen. Den voldsomme kamp mot Karkov og Rostov fortsetter. Tyskerne står nå 15 km fra Rostov. De første forsterkninger fra Timosjenkos nye styrker er kommet til Donområdet. Også von Rundstedt har fått forsterkninger pr. fly. Tyskerne hevder at Kramatorskaja i Donetsbassengen, omtrent 170 km sydøst for Karkov er øgobret. De påstår også at de har bratt igjennom til Krim. Men de har over 50.000 falne og sårede.

Time's Stockholmkorrespondent skriver at tyskernes anstrengelser for å skaffe seg utstyr for vinterfelttoget har gjort et sterkt inntrykk i de neutrale land.

Pravda skriver at Hitlers planer har slått feil til tross for hans set seire. Russerne har tilstrekkelige råstoffkilder, som er utviklet til det ytterste takket være Stalins våre plan. Men vi har noe som er like viktig, fortsetter Pravda, vi har en jernvilje til å fortsette kampen mot fienden. Russiske flyfabrikker fremstiller mengdevise av fly.

Flyangrepet. Britiske fly har i natt angrepet mål i Tyskland, dokkene i Cherbourg og tyske flyplasser i Nordfrankrike. Intet britisk fly sankes fra disse angrep. Det var liten tysk flyvirksomhet over Storbritannia i natt. Et tysk fly ble skutt ned. Det var også dagslysangrep uten tap for engelskmennene.

U.S.A. Etter sin likefremme tale i går undertegnet Roosevelt det annet lån- og leieforslag på 6.800.000 dollars. I Japan blir Roosevelt's tale betraktet som en krigserklaring til Tyskland..

Sverige. Den svenska utenriksminister Günter har i riksdagen uttalt sin forståmmelse over den måte Norge og Danmark er blitt behandlet på. Norge. Det har vært et møte mellom Bisop Berggrav, som mer og mer er blitt et samleende midtpunkt i den norske kirkefront, indremisjonens leder, prof. Hallebye og lederen for frikirkene, Brn.

I tilleggsprogrammet talte dr. Arne Ording om stillingen på sstfronten. Han nevnte bl.a. at de kampene som har vært om Moskva minner om kampane om Verdun i ferrige verdenskrig. Russerne har her hatt initiativet de siste dagene. Hva angår Karkov og Rostov mener han at en må begne ned at dette viktige industriområde er tapt for russerne. Men det tek tyskerne en måned å rykke de 150 km fra Poltava til Karkov. Han beskrev videre den totale sdeleggelse av alle byer og steder som russerne forlater. Det nye angrep på Krim er antagelig satt igang for å ta den viktige flåtehavn Sebastopol, og likeledes for å prøve å falle russerne i ryggen ved Rostov. Men russerne hevder at tyskerne ikke er trengt i/gjennom ved Perikopeidet. Strategisk er angrepet mot Rostov det farligste. Tyskerne kan deffra rykke videre enten mot Kaukasus og oljekildene i Baku, eller mot Astrakan og her avskjære russernes forsyningslinjer fra Iran. Men Rostov ligger på vestsiden av Don som her er over 700 m bred, og den sstre bredd ligger 6-700 m over haver. Og her bygger Timosjenko opp en ny front. Herfra går så den nye frontlinje til Stalingrad ved Volga, videre langs Volga nordover for å møte de armeer som Budjenny og Veresjilev utdanner sst for Moskva. Timosjenkos nye armeteller 1 mill. mann. Den britiske presse erkänner at forsvarer av Kaukasus er en felles britisk-russisk oppgave. Maisky har sagt at general Winter i moderne krigsførelse er degradert til korporal. Men Hitler har tidligere brukte vinteren til å forberede sine vårangrep, og han har sek uttalt at kampene om Moskva er den siste offensiven før vinteren setter inn. Finnene er misfornsyet med krigen på det nordlige frontavsnitt.

Ording sluttet med å si at Finlands stilling er det mest tragiske i denne krigen.

I. Avg.

Torsdag 30 okt. 1941.

Nr. 42

Satfronten. Slaget om Moskva karakteriseres etter ved voldsomme russiske motangrep i nord og i sentrum. Tyskerne truer hovedstaden ved to nye framstøt i NV og S for Moskva. Kampene raser heftigst ved Molotokolam, Mojaisk og Malojaroslavets.

I sør har marskalk Timosjenko ført fram store forsterkninger for å maste tyskernes angrep mot Rostov. Alle angrep er avvist. Før Karkov ble evakuert, ble alt av militær verdi ødelagt. Berlin innrømmer at alle viktigere bygninger er ødelagt, og at tidsinnstilte helvedesmaskiner ennå eksploderer i de bygninger som står igjen. Erobringingen av Karkov kostet tyskerne 120 000 mann og store mengder materiell.

Presset mot Krim fortsetter, men her står 200 000 uthvilte mann fra Odessa klar. Hitler har gitt ordre til at Sebastopol på Krim må tas for enhver pris.

Flyangrep. Moskvakringkasteren melder at Berlin er bombet med store styrker. Store branner og eksplosjoner ble iaktatt.

1 engelsk fly savnes etter kraftige angrep på Brest og Nordfrankrike og norskekysten i går. 7 skip ved Ålesund fikk fulltreffere, to av dem ble sett senket. I Bergen ble tyske brakker bombet, likeså en sildoljefabrikk i nabølaget.

Jugoslavia. I Beograd har tyskerne tatt 1500 gisler som blir henrettet i flekkevis.

Tsjekkoslovakia. Ytterligere 9 tsjekkere er henrettet i Brno.

Frankrike. Vichyregjeringen har sendt ut et forbud mot å lytte til London og amerikanske sendere.

Drexel Biddle har overrakt en gave til den norske regjering. I den anledning har kong Haakon holdt en takketale.

London er idag i stand til å berette at tyskerne har knabbet 300 000 kg. smør og innpå en mill. kg. ost fra Norge.

I tilløpsprogrammet talte Riiser Larsen om mør og mindre kvalifiserte løsner. Blant de forholdsvis små løsner er den at jeg kom til Oslo den 9 april med et tysk fly, uttalte Riiser Larsen. Jeg kom til Oslo den 8 april med et norsk fly. Større blir løsnen når Adolf Hoel sier at Svalbard er forårt bort til russerne. Jeg var til stede ved forhandlingene, og kan bevidne at ingen forandring er skjedd. Historien om at 640 000 tonn alliert tonnasje blir senket om måneden er også en av de store løsner.

Hitler skal ha sagt til sine medarbeidere at han er villig til å offre 10 millioner tyske soldater for å få verdensherredømmet. Han er langt på vei til å nå dette tall. At han har tapt 4 millioner mann i Russland er neppe for meget sagt.

Prøvelsene må båres til befrielsens time, og provokasjoner må unngås. Om det er noen hjemme i Norge som kan høre meg, så husk at det kommer en dag, og da vil galgen og Bjørnsgåa få sin aktualitet, ...

I. Årg.

Torsdag 30. okt. 1941.

Nr. 42

Satfronten. Slaget om Moskva karakteriseres etter ved voldsomme russiske motangrep i nord og i sentrum. Tyskerne truer hovedstaden ved to nye framstøt i NV og S for Moskva. Kampene raser heftigst ved Molotoklany, Mojaisk og Malojaroslavets.

I sør har marskalk Timosjenko ført fram store forsterkninger for å maste tyskernes angrep mot Rostov. Alle angrep er avvist. By Karkov ble evakuert, ble alt av militær verdi ødelagt. Berlin innrømmer at alle viktigere bygninger er ødelagt, og at tidsinnstilte helvedesmaskiner ennå eksploderer i de bygninger som står igjen. Erebringen av Karkov kostet tyskerne 120 000 mann og store mengder materiell.

Presset mot Krim fortsetter, men her står 200 000 uthvilte mann fra Odessa klar. Hitler har gitt ordre til at Sebastopol på Krim må tas for enhver pris.

Flyangrep. Moskvakringkasteren melder at Berlin er bombet med store styrker. Store branner og eksplosjoner ble iaktatt.

1 engelsk fly savnes etter kraftige angrep på Brest og Nordfrankrike og norskekysten i går. 7 skip ved Alesund fikk fulltreffere, to av dem ble sett senket. I Bergen ble tyske brakker bombet, likeså en sildoljefabrikk i nabølaget.

Jugoslavia. I Beograd har tyskerne tatt 1500 gisler som blir henrettet i flekkevis.

Tsjekkoslovakia. Ytterligere 9 tsjekkere er henrettet i Brno.

Frankrike. Vichyregjeringen har sendt ut et forbud mot å lytte til London og amerikanske sendere.

Drexel Biddle har overrakt en gave til den norske regjering. I den anledning har kong Haakon holdt en takketale.

London er idag i stand til å berette at tyskerne har knabbet 300 000 kg. smør og innpå en mill. kg. ost fra Norge.

I tilløpsprogrammet talte Riiser Larsen om mørre og mindre kvalifiserte lsgner. Blant de forholdsvis små lsgner er den at jeg kom til Oslo den 9 april med et tysk fly, uttalte Riiser Larsen. Jeg kom til Oslo den 8 april med et norsk fly. Større blir lsgnen når Adolf Hoel sier at Svalbard er forårt bort til russerne. Jeg var til stede ved forhandlingene, og kan bevidne at ingen forandring er skjedd. Historien om at 640 000 tonn alliert tonnasje blir senket om måneden er også en av de store lsgner.

Hitler skal ha sagt til sine medarbeidere at han er villig til å offre 10 millioner tyske soldater for å få verdensherredømmet. Han er langt på vei til å nå dette tall. At han har tapt 4 millioner mann i Russland er neppe for meget sagt.

Prøvelsene må bæres til befrielsens time, og provokasjoner må unngås. Om det er noen hjemme i Norge som kan høre meg, så husk at det kommer en dag, og da vil galgen og Bjørnøya få sin aktualitet, ...

1. Årg.

Fredag 31. oktober 1941

Nr. 43

Ostfronten. Hitler har nå bare noen få timer igjen, om han vil være i Moskva den første november som han har sagt. Imorgen skulle han sitte i Kreml, men idag - på månedens siste dag - er de tyske styrker som står nærmest hovedstaden, fremdeles over 60 km borte. Dagens russiske middagskommunike omtaler kamper i det samme område som tidligere nevnt, ved Volekolama, Malojaroslavets og Mojaisk, samt ved Tula. De siste meldinger tyder på at kampene ved Tula er de alvorligste, men byen holdes fremdeles og fienden bider store tap. Tyskerne klager over at russerne benytter flere tanks, fly og miner enn noen gang tidligere. For svrig sier det tyske kommunike at de russiske tropper er på full flukt på Krim og likeledes i Donets-området. Videre hevdes at alle russiske forsøk på gjennombrudd ved Leningrad er slått tilbake. Russene selv melder at i Sydrussland fortsetter det store slaget om Rostov, og at Timosjenko stadig fører fram forsterkninger til slaget om Moskva. Det fortelles om flere heldige russiske motangrep, og om aksjoner fra russiske friskarer bak de tyske linjene i Donets-bassenget. På Krim angriper fly fra Timosjenkes nye armeer uavslatelig de tyske stillinger, som også er under stadig ild fra kanoner på krigsskipene i Svartehavaflåten.

Frankrike. Kl. 16 idag holdt alle franskmenn seg i ro i 5 minutter som en taus protest mot mordene på de uskyldige franske gisler. Også alle frie franskmenn under De Gaulles ledelse deltok i protesten. På et møte i London hyldet man martyrene "som har vekket vår samvittighet. Vi gjentar vår beslutning om å fri verden fra nazityrraniet, og vi minner om Roosevelts og Churchills ord om at disse mord engang vil føre gjengjeldelsen med seg."

Times nevner i en artikkel at russerne på ostfronten har to store hovedproblemer å løse. Det ene er å føre fram reservene, noe som russerne har greid med stor dyktighet. Det annet er et sørøst russisk problem, som har vært russernes store hemmelighet og deres store triumf. Det består i at de har ført titusenvis av fagarbeidere og hele fabrikker fra de truede områder til områdene bortenfor Volga. Hvor stor suksess russerne har hatt med dette, framgår av hva en korrespondent til Deutsche Allgemeine Zeitung skriver. Han beklager seg over at da tyskerne erobret Kiev, var det store aluminiumsanlegg der tom, og da de kom til Karkov, var rustningsfabrikkene forsvunnet. Men Tysklands industrielle styrke er naturligvis likevel skad i og med erobringen av de store russiske områder, trester han avisen ned til slutt. - Times fortsetter: Dette er et nytt tegn på russernes besluttsemhet om å kjempe. Avisen omtaler videre de veldige britiske og amerikanske forsyninger til Russland som i en ständig strøm passerer Irak og Iran. Havnen Bandar Sjapur innerst i Den persiske Bukt er nettopp blitt utvidet til å ta imot 3.000 tonn om dagen.

Tyrkia. På en stor militærmonstring i Ankara i anledning dagen for republikkens innførelse, optrådte de tyrkiske soldater i sine nye britiske stålhjelmer og med sine nye amerikanske haubitsere. von Papen var til stede og herte på Inönü's forsikring om at Tyrkia vil gjøre hva som helst for å bevare sin integritet og uavhengighet.

USA. Den amerikanske torpedojager "Ruben James" (9) på 1.200 tonn er blitt torpedert og senket vestenfor Island. Den gjorde konvoitjeneste. Det foreligger ingen meldinger om noen overlevende av den 122 mann store besetningen. Det er første gang tyskerne har senket en båt tilhørende den amerikanske marine. Andre skip er blitt angrepet og skadet, og 9 handelsskip er blitt sanket.

Det fjerne Østen. Det meldes om store japanske troppekonsentraserjer i Hanoi i Fransk Indo-China og i Chongking, som antakelig er rettet mot Burmanveien, eventuelt Thailand. Chiang Kai Chek uttaler imidlertid at japanerne allerede er slått. Den amerikanske flåte vil med et eneste slag kunne slå Japan, som er en tredjerangs makt.

England har fått en ny type bomberfly, de såkalte Halifax-fly. De er 70 fot lange og 22 fot høye. Bombekapasiteten hemmeligholdes. ^{av} Iceland. Hele Jónassons koalisjonsregjering er etter forhandlinger med Jónasson gjeninnsatt. Den blir førelspig rittende i 9 dager inntil Althinget trer sammen og kan truffe nærmere bestemmelser.

• 21. I

nejnorljeø
i nob avnæm
næs, InetX i
fugorim råte
ammunisjonsbbim
eloxolev bev
kj magniblem
bennett seblod
med antreasur
ha nitive reh
trix Åc jmsft
tot skataant
les hatusm
go, votsoR
. avnæm mo
xt vemojans
gau mlt R
xemilifta
wolletivavz i
• klydingar
anuj ne mos
t elit-silis
etm te A4
lv . fedait
amutim lv go
tx owt liv
savam samitt
elforqbevod
n tnd errie
en ,moldorg
lue . tawit
dipint oleid
tote novH
bnoqeremok
re rovo rse
tunet reb
mlayt nem
indore ben
ttuia lit
meattsfleed
axivens go
vil no maxi
id pootan
• . aixrvt
nnMildinger
e esalt Mid
te A4K ruy
ed nes svd
a nsc . AGG
tov fffig
Riotot fed

Norge. Der er truffet forberedelser til hel evakuering av Trondheim i tilfelle invasjon. Foreløpig har en rekke gårdeiere fått beskjed om å skaffe plass til så og så mange tyske soldater. Spesielt er beskjeden utgått til eiere av bygårder med store gårdsrom, hvor det etter tysk monstret skal innredes plass til hester m.v. Arbeidet med salgen er foregått i dypeste hemmelighet, beboerne av gårdene kjenner intet til den. Men etter at tingene har sivet ut, er det blitt nødvendig å gå til en rekke forholdsregler for å berolige folk i byen. - Lensmannen på Hitra fikk i juni-juli bekjed om at sine fiskerbåter på øya skulle avstås til de tyske myndigheter (i aug.). Envidere har bøndene fått beskjed om at en bestemt del av deres avling (hele produksjonen minus en liten del som de fikk beholde til eget bruk) likeledes skulle avstås.

I Gjøvik er telegrafbestyrer Ellefsen avsatt og arrestert. Det samme er tilfelle med ligningssekretær Skennerud som er blitt angitt av et par av sine tidligere venner, som nå er nazister.

Direktør Janssen på Raufoss ammunisjonsfabrikk er avsatt fra sin stilling. Grunnen er ukjent.

Politifullmektig Kaltenborn er arrestert. Det er visstnok Hagelin som står bak.

Bladet Velgeren på Gjøvik stoppet å komme ut den 10. oktober. Ingen vet hvorfor, men i nazist-kretser forklarer at avisen har vært den mest negativt innstillede i landet.

I tilleggsprogrammet talte redaktør Skanche Jonassen om to av punktene i Roosevelts siste tale, for det første avsleringene om Hitlers planer med Sydamerika og Mellomamerika. (Ting som allerede er kjent fra Ram-schnigg). Dernest om hans ville planer om å avskaffe all religion, og gjøre seg selv til verdens gud og "Mein Kampf" til den nye bibel. Det siste punkt - om Hitlers avskaffelse av religionen - bekreftes forsvrig av en artikkel i den schweiziske avis "Kirkelos", hvor det opplyses om at det i disse dager sendes en brosjyre til alle tyske skoler og kirkesamfund. Her tales det helt åpent om den nye tyske kirke som skal komme ikke bare i Tyskland, men i alle av Tyskland beherskede land. Det heter at det kristne symbol, korset, må fjernes fra alle katedraler og kirkjer og erstattes av "solkorset" (svastikaen). Prestene må vike for nasjonalsosialistiske "oppdragere og forkynnere" osv. Skanche Jonassen streifet til slutt forholdene i Norge, og spurte om hvordan våre nazistiske prester med Bleseing Dahle og Feiling i spissen var tilfreds med sin oppgave å avskaffe ikke bare vår nasjonale kirke, men også selve grunnvollen som den bygget på?

x Nationalzeitung

- V -

Rusland.
I tilleggsprogrammet talte redaktør Skanche om de alliertes ressurser.